

Temeljem članka 15. stavak 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25. ožujka 2010. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I KONTROLU INFLUENCE PTICA

POGLAVLJE I. PREDMET I POJMOVNIK

Članak 1. (Predmet)

Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se:

- a) određene preventivne mjere, sustav nadziranja i ranog otkrivanja influence ptica i podizanja svijesti i spremnosti mjerodavnih tijela i uzgajivača peradi o rizicima ove bolesti;
- b) minimalne mjere za kontrolu i suzbijanje koje se moraju primijeniti u slučaju izbijanja influence ptica kod peradi i drugih ptica i mogućeg širenja virusa influence ptica na sisavce;
- c) druge dodatne mjere za sprečavanje širenja virusa influence podrijetlom od ptica na druge vrste.

Članak 2. (Pojmovi)

U ovom Pravilniku pojmovi imaju slijedeće značenje:

- a) *Biosigurnosne mjere* - mjere koje se provode na svim posjedima u cilju smanjenja rizika od unosa virusa influence ptica;
- b) *Influenca ptica* - zaraza izazvana virusom influence kako je određeno u Dodatku I. stavak (1) ovoga Pravilnika;
- c) *Visoko patogena influenza ptica* (u daljnjem tekstu: VPIP) - zaraza izazvana virusom influence ptica kako je određeno u Dodatku I. stavak (2) ovoga Pravilnika;
- d) *Nisko patogena influenza ptica*, (u daljnjem tekstu: NPIP) - zaraza izazvana virusom influence ptica kako je određeno u Dodatku I. stavak (3) ovoga Pravilnika;
- e) *Perad* - sve ptice koje su uzgajane ili držane radi proizvodnje mesa, rasplodnih i konzumnih jaja, drugih proizvoda, te divlje ptice za uzgoj ili rasplod;
- f) *Divlja ptica* - ptica iz prirode koja se ne drži na posjedu iz točke h) ovog članka;
- g) *Druga ptica koja se drži u zatočeništvu* - ptica koja nije perad i koja se drži u zatočeništvu u drugačiju svrhu od onih navedenih u točki d) ovog članka, uključujući one koje se drže za predstave, utrke, izložbe, natjecanje, uzgoj ili prodaju;
- h) *Službeno određene rijetke vrste peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu* - perad ili druge ptice koje je mjerodavno tijelo odredilo kao takve sukladno posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;
- i) *Posjed* - gospodarski objekti ili drugi prostori, uključujući valionice, cirkuse, zoološke vrtove, trgovine pticama kućnim ljubimcima, izložbe ptica, tržnice i sajmove, parkove ptica sa stalnom izložbom ptica u kojima je perad ili druge ptice trajno ili povremeno uzgajaju ili drže, osim klaonica, prijevoznih sredstava, karantenskih objekata, graničnih veterinarskih stanica i laboratorija odobrenih od mjerodavnog tijela da drže virus influence;

- j) *Komercijalni peradarski posjed* - posjed gdje se perad drži u komercijalne svrhe;
- k) *Nekomercijalni posjed* - posjed gdje perad ili druge ptice drže njihovi vlasnici:
- 1) za vlastitu potrošnju ili uporabu ili;
 - 2) kao ptice kućne ljubimce;
- l) *Peradarski kompartiment ili kompartiment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu* - jedan ili više objekata za uzgoj ili držanje peradi ili drugih ptica na kojima se provode iste biosigurnosne mjere i sustav držanja koji sadrži podpopulaciju peradi ili drugih ptica s jasnim zdravstvenim statusom u odnosu na influencu ptica i koji je predmet redovitog odgovarajućeg sustava nadziranja, kontrole i provođenja biosigurnosnih mjera;
- m) *Jato* - sva perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu unutar jedne proizvodne jedinice;
- n) *Proizvodna jedinica* - jedinica unutar posjeda za koju je mjerodavni veterinarski inspektor utvrdio da je potpuno neovisna od bilo koje druge jedinice unutar istog posjeda u smislu svoje lokacije i svakodnevnog držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i koje su smještene u toj jedinici;
- o) *Jednodnevni pilići* - sva perad mlađa od 72 sata, koja još nije hranjena i mošusne patke (*Cairina moschata*) ili njihovi križanci mlađi od 72 sata bez obzira da li su hranjeni ili ne;
- p) *Dijagnostički priručnik* - dijagnostički priručnik propisan člankom 52. stavak (1) ovoga Pravilnika;
- r) *Perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su zaražene* - perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu s kliničkim znakovima ili nalazom razudbe ili rezultatima laboratorijskih testiranja koji su takvi da se ne može isključiti prisustvo influence ptica;
- s) *Držatelj - vlasnik* ili svaka fizička ili pravna osoba koja drži, ili je na drugi način odgovorna za perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, neovisno od ostvarivanja dobiti;
- t) *Mjerodavna tijela* - su Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- u) *Mjerodavna inspeksijska tijela* - Federalna uprava za inspeksijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Republička uprava za inspeksijske poslove Republike Srpske i Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- v) *Službeni sustav nadziranja, (engl. official surveillance)* - pažljivo praćenje zdravstvenog stanja u uzgojima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisavaca, u svezi s influencom ptica, od strane mjerodavnog tijela, a koji može voditi u daljnje postupke istraživanja;
- z) *Službeni nadzor (engl. official supervision)* - postupci mjerodavnog tijela u svezi s provođenjem odredbi ovoga Pravilnika i drugih uputa mjerodavnog tijela za njegovu provedbu;
- aa) *Usmrćivanje* - svaki postupak, osim klanja, koji uzrokuje smrt sisavaca, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- bb) *Klanje* - svaki postupak koji uzrokuje smrt sisavaca ili peradi iskrvarenjem a za ljudsku potrošnju;
- cc) *Neškodljivo uništavanje* - postupak sakupljanja, prijevoza, skladištenja, rukovanja, obrade i korištenja ili uništavanja nusproizvoda životinjskog podrijetla sukladno posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;
- dd) *Banka vakcina Europske zajednice* - podrazumijeva odgovarajuće prostore određene za skladištenje rezervnih vakcina Europske zajednice protiv influence ptica;

- ee) *Kontaktни posjed* - posjed kod kojeg je influenza ptica mogla biti unijeta kao posljedica svoje lokacije, kretanja osoba, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, vozila ili na bilo koji drugi način;
- ff) *Sumnja na izbijanje bolesti (engl. suspected outbreak)* - posjed za koji je mjerodavno tijelo postavilo sumnju na prisustvo influence ptica sukladno postupcima opisanim Poglavljem 3. Pravilnika o dijagnostičkom priručniku;
- gg) *Izbijanje bolesti (engl. outbreak)* - posjed na kojem je influenza ptica potvrđena od strane mjerodavnog tijela;
- hh) *Primarno izbijanje (engl. primary outbreak)* - izbijanje koje epidemiološki nije povezano s prethodnim izbijanjem u istom području zemlje, ili prvo izbijanje u drugom području zemlje;
- ii) *Strategija razlikovanja zaražene od vakcinirane životinje (Strategija DIVA)* - strategija vakcinacije koja omogućava razlikovanje vakciniranih i zaraženih od vakciniranih i nezaraženih životinja primjenom dijagnostičkog testa namijenjenog otkrivanju protutijela protiv terenskog virusa, kao i korištenje nevakciniranih "sentinel" ptica;
- jj) *Sisavci* - životinja razreda Mammalia, osim ljudi;
- kk) *Lešine* - perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, ili njihovi dijelovi, koje su uginule ili su usmrćene i nisu prikladne za ljudsku potrošnju;
- ll) *Sentinel ptice* - perad i druge vrste ptica koje se drže u zatočeništvu, a koje se u određenom razdoblju, jednom ili više puta uzastopno, pretražuju na prisustvo protutijela virusa influence ptica;
- mm) *Valionica* - valionicom u smislu ovoga Pravilnika smatraju se objekti za valenje pilića domaće peradi i permate divljači;
- nn) *Repopulacija posjeda* - uvođenje novih jedinki na posjed ili dio posjeda nakon što je isto depopulirano iz zdravstvenih ili proizvodnih razloga;
- oo) *Mjerodavni veterinarski inspektor* - je inspektor zadužen za određeno administrativno područje.

POGLAVLJE II. PREVENTIVNE BIOSIGURNOSNE MJERE, SUSTAV NADZIRANJA, PRIJAVA BOLESTI I EPIDEMIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Članak 3. (Preventivne biosigurnosne mjere)

Preventivne biosigurnosne mjere provode se na svim posjedima u cilju smanjenja rizika od unosa virusa influence ptica. Provođenje mjera podrazumijeva presijecanje puteva unosa uzročnika bolesti preko hrane, vode, tla, zraka, ljudi, vozila, životinja, domaćih i divljih ptica, te otpadnih tvari.

Članak 4. (Sustav nadziranja)

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured) propisuje i uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine provodi programe nadziranja u svrhu:

- a) otkrivanja prevalencije infekcija virusom influence podtipova H5 i H7 u različitim vrsta peradi;
- b) boljeg razumijevanja uloge koju divlje ptice predstavljaju u svezi s virusom influence kod ptica, podrijetlom od ptica, na temelju redovito provedenih procjena rizika.

Članak 5. (Prijava bolesti)

(1) Pri postojanju sumnje o pojavi zarazne bolesti VPIP ili NPIP, veterinar ili veterinarska organizacija dužni su na najbrži mogući način, a najkasnije u roku 24 sata, izvijestiti mjerodavnog veterinarskog inspektora i mjerodavno tijelo, te do dolaska mjerodavnog veterinarskog inspektora provoditi sve mjere za sprečavanje širenja zaraznih bolesti, propisane Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02).

(2) Sumnja na pojavu ili potvrđen slučaj VPIP ili NPIP prijavljuje se sukladno članku 7. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

(3) Sukladno članku 12. Odluke o zaraznim bolestima, u slučaju pojave bolesti, Ured je dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti Međunarodni ured za zarazne bolesti u Parizu (OIE), Europsku komisiju i mjerodavna veterinarska tijela susjednih zemalja.

Članak 6. (Epidemiološko istraživanje)

(1) Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine moraju osigurati da se provođenje epidemioloških istraživanja započne na temelju upita koji je sastavni dio Plana žurnih mjera iz članka 62. ovoga Pravilnika.

(2) Epidemiološka istraživanja moraju uključiti slijedeće:

a) vremensko razdoblje tijekom kojeg je influenza ptica mogla biti prisutna na posjedu ili drugim prostorima ili prijevoznim sredstvima;

b) moguće podrijetlo influence ptica;

c) utvrđivanje svakog kontaktnog posjeda;

d) kretanje i stavljanje u promet peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, osoba, sisavaca, vozila ili bilo kojega drugog materijala ili načina, putem kojih se virus influence ptica mogao prenositi.

(3) Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, uzima u obzir podatke prikupljene epidemiološkim istraživanjem kod:

a) donošenja odluke da li dodatne mjere za kontrolu bolesti, kako je to propisano ovim Pravilnikom, moraju biti primijenjene i;

b) donošenja odluke o mogućnostima odstupanja od odredbi ovoga Pravilnika.

(4) Kad epidemiološko istraživanje ukazuje da postoji vjerojatnoća da se influenza ptica proširila iz ili u druge države Ured o rezultatima epidemiološkog istraživanja odmah izvještava zainteresirane države.

POGLAVLJE III. SUMNJA NA IZBIJANJE BOLESTI

Članak 7. (Mjere koje se primjenjuju na posjedima u slučaju sumnje na influencu ptica)

(1) U slučaju sumnje na izbijanje bolesti, mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine moraju odmah provesti istraživanje, sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo influence ptica, staviti posjed pod službeni nadzor i narediti da se provode mjere propisane u st. (2) i (3) ovog članka.

(2) Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti provedbu slijedećih mjera:

a) prebrojavanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisavaca domaćih vrsta ili ako je to primjereno, procjenu njihovog broja po kategoriji peradi ili po vrstama drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;

- b) sastavljanje popisa (liste) s približnim brojem peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisavaca domaćih vrsta, prema kategorijama, te broj bolesnih, uginulih ili vjerojatno zaraženih u svakoj kategoriji na posjedu. Taj popis mora biti dnevno ažuriran uzimajući u obzir valjenja, rođenja i uginuća tijekom razdoblja dok traje sumnja na influencu ptica na posjedu. Podaci s popisa moraju biti na zahtjev dostupni i provjereni tijekom svake službene kontrole i nadzora;
- c) zatvaranje i držanje sve peradi i drugih ptice koje se drže u zatočeništvu, unutar nastambi ili drugih objekata na posjedu na kojem se drže. Tamo gdje to nije moguće ili je ugrožena dobrobit, životinje se moraju zatvoriti na druga mjesta na istom posjedu na način da nemaju kontakta s drugom peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim posjedima. Potrebno je poduzeti sve mjere da se spriječi kontakt s divljim pticama;
- d) zabranu prometa peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, s posjeda i na posjed;
- e) zabranu iznošenja s posjeda mesa peradi, trupova, uključujući iznutrice, lešina, hrane za perad, opreme, materijala, otpada, izmeta, stajskog gnoja i gnojevke peradi ili drugih ptica, korištene stelje ili drugog čime se može prenijeti influenza ptica, uzimajući u obzir odgovarajuće biosigurnosne mjere za smanjenje rizika od influence ptica bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora;
- f) zabranu stavljanja u promet jaja s posjeda;
- g) zabranu kretanja osoba, sisavaca domaćih vrsta, vozila i opreme na ili s posjeda bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora;
- h) postavljanje dezinfekcijskih barijera s odgovarajućim dezinficijensom na ulazima i izlazima iz objekata u kojima boravi perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, te na ulazima i izlazima s posjeda sukladno uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora.

(3) Mjerodavni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje sukladno odredbama članka 6. ovoga Pravilnika.

(4) Mjerodavni veterinarski inspektor može narediti slanje uzoraka na laboratorijsko pretraživanje i iz drugih razloga koji nisu navedeni u stavku (1) ovog članka. U tom slučaju mjerodavni veterinarski inspektor može zahtijevati i primjenu drugih mjera, izuzev onih koje su propisane u stavku (2) ovog članka.

Članak 8.

(Odstupanja od određenih mjera koje se primjenjuju na posjedima u slučaju sumnje na influencu ptica)

(1) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera navedenih u članku 7. stavak (2) toč. od c) do e) ovoga Pravilnika, na temelju procjene rizika i uzimajući u obzir poduzete predostrožnosti, kao i određište na koje se ptice i proizvodi upućuju.

(2) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera određenih u članku 7. stavak (2) točka h) ovoga Pravilnika, u slučaju drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na nekomercijalnim posjedima.

(3) Obzirom na članak 7. stavak (2) točka f), Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti stavljanje u promet jaja koja se upućuju:

a) u objekte za proizvodnju proizvoda od jaja, registrirane sukladno posebnim propisima, u kojima se s jajima i proizvodima od jaja mora postupati sukladno posebnim propisima. U tom slučaju, mjerodavni veterinarski inspektor odobrava stavljanje u promet sukladno uvjetima iz Dodatka III. ovoga Pravilnika ili;

b) na neškodljivo uništavanje.

(4) O svim provedenim mjerama i odstupanjima mjerodavna tijela moraju izvijestiti Ured.

Članak 9.

(Trajanje mjera koje se primjenjuju na posjedima u slučaju sumnje na influencu ptica)

Mjere koje se primjenjuju na posjedima u slučajevima sumnje na izbijanje influence ptica, na način koji je propisan u članku 7. ovoga Pravilnika, moraju se primjenjivati sve dok Ured i uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a na prijedlog mjerodavnog veterinarskog inspektora službeno ne isključi prisustvo influence ptica.

Članak 10.
(Dodatne mjere na temelju epidemiološkog istraživanja)

- (1) Na temelju preliminarnih rezultata epidemiološkog istraživanja Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može narediti primjenu mjera iz st. (2), (3) i (4) ovog članka, a posebice ako se posjed nalazi u području s velikom gustoćom peradi.
- (2) Privremeno ograničenje može biti uvedeno na kretanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja, kao i na kretanje vozila, koja se koriste u peradarstvu, u određenom području ili na području cijele države. Ograničenje se može proširiti na kretanja sisavaca domaćih vrsta, ali ne smije biti dulje od 72 sata, osim kad je opravdano iznimnim okolnostima.
- (3) Mjere, propisane u članku 11. ovoga Pravilnika mogu se primijeniti na posjed ali;
 - a) ukoliko okolnosti dozvole, primjena ovih mjera može se ograničiti samo na perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su inficirane i na njihove proizvodne jedinice;
 - b) u slučaju usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, moraju se uzeti uzorci sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se sumnja na pojavu bolesti potvrdila ili isključila.
- (4) Mjerodavni veterinarski inspektor, ukoliko se za tim ukaže potreba, može odrediti privremeno područje kontrole oko posjeda unutar kojeg će se provoditi neke ili sve mjere propisane u članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika.

POGLAVLJE IV. VISOKO PATOGENA INFLUENCA PTICA (VPIP)

Odjeljak A. POSJEDI, ODVOJENE PROIZVODNE JEDINCE I KONTAKTNI POSJEDI

Članak 11.
(Mjere koje se provode na posjedima na kojima je potvrđeno izbijanje bolesti)

- (1) U slučaju izbijanja VPIP mjerodavni veterinarski inspektor ima obvezu osigurati provođenje mjera određenih u članku 7. st. (2). i (3) ovoga Pravilnika, te mjera propisanih u st. od (2) do (10) ovog članka.
- (2) Sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na posjedu, moraju:
 - a) biti usmrćene, bez odgode i pod službenim nadzorom. Usmrćivanje se mora provesti na način da se izbjegne rizik širenja influence ptica, naročito tijekom prijevoza;
 - b) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odrediti odstupanje od usmrćivanja određenih vrsta peradi ili dugih vrsta ptica koje se drže u zatočeništvu, na temelju procjene rizika daljnjeg širenja influence ptica;
 - c) mjerodavni veterinarski inspektor može poduzeti odgovarajuće mjere da ograniči svako moguće širenje influence ptica na divlje ptice na posjedu.
- (3) Lešine i jaja s posjeda moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom.
- (4) Perad već izvaljena iz jaja sakupljenih s posjeda tijekom razdoblja između vjerojatnog nadnevka unosa VPIP na posjed i početka provedbe mjera propisanih u članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, mora biti stavljena pod službeni nadzor i mora se provesti istraživanje sukladno Dijagnostičkom priručniku.

(5) Meso zaklane peradi i jaja sakupljna s posjeda tijekom razdoblja između vjerojatnog nadnevka unosa VPIP na posjed i početka provedbe mjera propisanih u članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, moraju, gdje god je moguće, biti pronađeni i neškodljivo uništeni, pod službenim nadzorom.

(6) Sve tvari i otpad za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, poput hrane za perad, biti će uništeni ili podvrgnuti postupku koji osigurava uništenje virusa influence ptica, sukladno uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora.

(7) S gnojem, gnojivkom i steljom za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, postupat će se sukladno članku 50. ovoga Pravilnika.

(8) Nakon uklanjanja lešina, zgrade koje su bile korištene za njihov smještaj, pašnjak ili posjed, oprema za koju postoji mogućnost da je kontaminirana i vozila korištena za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i bilo kojeg drugog materijala ili tvari, za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti jednom ili više postupaka sukladno članku 50. ovoga Pravilnika.

(9) Zabranjen je ulazak na ili napuštanje posjeda drugim pticama koje se drže u zatočeništvu ili sisavaca domaćih vrsta bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Ova zabrana ne primjenjuje se na sisavce domaćih vrsta koji borave isključivo u prostoru u kojem borave ljudi.

(10) U slučaju primarnog izbijanja izolat virusa mora biti:

a) podvrgnut laboratorijskom postupku sukladno Dijagnostičkom priručniku u svrhu identifikacije genskog podtipa;

b) dostavljen referentnom laboratoriju OIE-a ili Europske zajednice iz članka 53. stavak (1) ovoga Pravilnika, u što kraćem roku.

Članak 12. (Odstupanja)

(1) Ured će propisati detaljna pravila za odobravanje odstupanja kako je propisano u članku 11. stavak (2), te čl. 13. i 14. ovoga Pravilnika, uključujući alternativne odgovarajuće mjere i uvjete. Ova odstupanja moraju se bazirati na procjeni rizika provedenoj od strane Ureda, u suradnji s mjerodavnim tijelima.

(2) Kada je odstupanje odobreno sukladno članku 13. stavak (1) i članku 14. ovoga Pravilnika, mjere za sprečavanje širenja influence ptica mogu se donijeti sukladno posebnom postupku.

Članak 13. (Odstupanja koja se odnose na određene posjede)

(1) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članku 11. stavak (2) točka a) ovoga Pravilnika u slučajevima izbijanja VPIP na nekomercijalnom posjedu, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kućnim ljubimcima, parku prirode, ograđenom prostoru u kojem se perad ili druge ptice drže u znanstvene svrhe ili u svrhe očuvanja ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih pasmina peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu, pod uvjetom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

(2) U slučaju kada je odobreno odstupanje sukladno stavku (1) ovoga članka, mjerodavni veterinarski inspektor mora, za perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na koje se

odnosi odstupanje, narediti slijedeće:

a) zatvaranje i držanje u zatvorenim prostorima. Ukoliko to nije moguće ili kada je ugrožena dobrobit životinje, moraju biti zatvorene na neko drugo mjesto na istom posjedu tako da nisu u kontaktu s drugom peradi ili pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim posjedima. Sve odgovarajuće mjere moraju se poduzeti kako bi se spriječio kontakt s divljim pticama;

b) podvrgavanje daljnjem nadziranju i testiranju sukladno Dijagnostičkom priručniku i zabranu preseljavanja i stavljanja u promet, sve dok rezultati laboratorijskih testiranja ne potvrde da one više ne predstavljaju značajan rizik za širenje VPIP i;

c) zabranu premještanja i stavljanja u promet, osim upućivanja na klanje ili na drugi posjed:

1) smješteno u zemlji, sukladno uputi mjerodavnog veterinarskog inspektora ili;

2) u drugoj zemlji, ukoliko postoji potrebna suglasnost mjerodavnog tijela odredišne zemlje.

(3) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanje od mjera određenih u članku 11. stavak (5) ovoga Pravilnika za jaja koja se šalju izravno u objekat za preradu jaja, sukladno posebnim propisima. Svako odobrenje odstupanja mora biti sukladno uvjetima određenim u Dodatku III. ovoga Pravilnika.

Članak 14.

(Mjere u slučaju izbivanja VPIP u izdvojenim proizvodnim jedinicama)

(1) U slučajevima izbivanja VPIP na posjedu koji se sastoji od dvije ili više izdvojenih jedinica, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti odstupanje od mjera određenih u članku 11. stavak (2) točka a) ovoga Pravilnika, za proizvodne jedinice u kojima se nalazi zdrava perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, za koje ne postoji sumnja na VPIP, pod uvjetom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

(2) Takva odstupanja će se odobriti samo u slučaju dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica gdje je mjerodavni veterinarski inspektor, uzimajući u obzir strukturu, veličinu, način proizvodnje, način smještaja, hranjenja, napajanja, opremu, osoblje i posjetitelje na posjedu, utvrdio da su one potpuno neovisne od drugih proizvodnih jedinica, u smislu lokacije i svakodnevnog načina uzgoja i držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Članak 15.

(Mjere na kontaktnim posjedima)

(1) Temeljem epidemiološkog istraživanja mjerodavna tijela odlučuju koji se posjed smatra kontaktnim posjedom. Mjere određene u članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, moraju se provoditi na kontaktnim posjedima sve dok se ne isključi prisustvo VPIP, sukladno Dijagnostičkom priručniku koji donosi Ured.

(2) Temeljem epidemiološkoga istraživanja mjerodavna tijela mogu narediti provedbu mjera iz članka 11. ovoga Pravilnika na kontaktnim posjedima, naročito, ukoliko je kontaktni posjed smješten u području s velikom gustoćom peradi. Uvjeti koji se uzimaju u obzir za naređivanje mjera iz članka 11. ovoga Pravilnika, na kontaktnim posjedima, navedeni su u Dodatku IV. ovoga Pravilnika.

(3) Kod usmrćivanja peradi na kontaktnim posjedima mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti uzimanje uzoraka od usmrćene peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo virusa VPIP na kontaktnom posjedu.

(4) Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti da na svakom posjedu gdje je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćena i neškodljivo uništena, a gdje je IP naknadno utvrđena, objekti i sva oprema i prijevozna sredstva koji su korišteni za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i drugih materijala i tvari koji su moguće kontaminirani, budu podvrgnuti jednom ili više postupaka kako je to određeno u članku 50. ovoga Pravilnika.

Odjeljak B. ZARAŽENO, UGROŽENO I DALJNJA OGRANIČENA PODRUČJA

Članak 16.

(Utvrdivanje zaraženih, ugroženih i daljnjih ograničenih područja u slučajevima izbivanja VPIP)

(1) Odmah nakon izbijanja VPIP Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine utvrđuje:

- a) zaraženo područje u krugu od najmanje tri kilometra oko posjeda;
- b) ugroženo područje u krugu od najmanje 10 kilometara oko posjeda, uključujući i zaraženo područje.

(2) Ako se izbijanje VPIP potvrdi kod drugih ptica držanih u zatočeništvu na nekomercijalnim posjedima, cirkusima, zoološkim vrtovima, trgovinama za ptice kućne ljubimce, parkovima prirode, ograđenim prostorima gdje se druge ptice drže u zatočeništvu i drže u znanstvene svrhe ili svrhe koje se odnose na očuvanje ugroženih vrsta ili službeno registrirane rijetke vrste drugih ptica držanih u zatočeništvu, a ne sadrže perad, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može na temelju procjene rizika odobriti potrebna odstupanja od mjera propisanih u odjeljcima B., C. i D. ovoga poglavlja, u odnosu na određivanja zaraženog i ugroženog područja i mjera koje se na njima provode, a uz uvjet da ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu i suzbijanje bolesti.

(3) Pri utvrđivanju zaraženih i ugroženih područja, kako je utvrđeno u stavku (1) ovog članka, u obzir će se uzeti najmanje slijedeći kriteriji:

- a) epidemiološko istraživanje;
- b) zemljopisni položaj, posebice prirodne barijere;
- c) položaj i blizinu posjeda i procijenjeni broj peradi;
- d) puteve kretanja i stavljanja u promet peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- e) sredstva i osoblje raspoloživo za kontrolu svakog kretanja peradi i drugih ptica držanih u zatočeništvu, njihovih lešina, gnoja, stelje ili korištene slame, unutar zaraženog i ugroženog područja, posebice ako se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje će se usmrtiti i neškodljivo ukloniti, moraju se premjestiti s posjeda s kojega potječu.

(4) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može utvrditi daljnja ograničena područja oko ili uz zaražena i ugrožena područja, uzimajući u obzir kriterije utvrđene u stavku (3) ovog članka.

(5) Ukoliko ugroženo ili zaraženo područje, ili daljnje ograničeno područje zahvata područje drugih država, Ured će o tome izvijestiti njihova mjerodavna tijela i surađivati pri utvrđivanju tih područja.

Članak 17.

(Mjere koje se primjenjuju na zaraženom i ugroženom području)

(1) Na zaraženom i ugroženom području moraju se primijeniti slijedeće mjere:

a) utvrđivanje praćenja svih načina kojima se može proširiti virus influence ptica, uključujući perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu, meso, jaja, lešine, hranu za životinje, stelju, slamu, osobe koje su bile u kontaktu sa zaraženom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu ili prijevoznim sredstvima povezanim s proizvodnjom peradi;

b) na zahtjev mjerodavnih tijela vlasnici moraju dostaviti, svaku informaciju u svezi s peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i jajima koja ulaze na ili napuštaju posjed.

(2) Mjerodavni veterinarski inspektor mora poduzeti sve aktivnosti kako bi osigurao da sve osobe u zaraženom i ugroženom području budu upoznate s ograničenjima u navedenim područjima i to: upozorenjima, sredstvima javnog priopćavanja kao što su novine, televizija ili bilo kojim drugim primjerenim načinom.

(3) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može ukoliko rezultati epidemiološkog istraživanja ili druge činjenice na to upućuju, provesti preventivni eradikacijski program

uključujući preventivno klanje ili usmrćivanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na posjedima i područjima u riziku.

(4) O provedbi mjera iz stavka (3) ovog članka, Ured ima obvezu odmah izvijestiti OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela susjednih zemalja.

Odjeljak C. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ZARAŽENOM PODRUČJU

Članak 18.

(Popis i obilazak od strane službenog veterinarara i nadziranje)

U zaraženom području mjerodavni veterinarski inspektor mora osigurati provedbu slijedećih mjera:

- a) popis svih posjeda, što je prije moguće;
- b) redovito obilaženje svih komercijalnih posjeda od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora, što je prije moguće, radi kliničkog pregleda peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijska ispitivanja sukladno Dijagnostičkom priručniku, pri čemu se mora sastaviti zapisnik o takvim obilaženjima i nalazima. Nekomercijalni posjedi mjerodavni veterinarski inspektor mora obići prije ukidanja svih mjera na zaraženom području;
- c) provođenje dodatnog nadziranja sukladno Dijagnostičkom priručniku radi utvrđivanja daljnjeg širenja influence ptica na posjede smještene na zaraženom području.

Članak 19.

(Mjere koje se primjenjuju na posjedima u zaraženom području)

Na posjedima u zaraženom području mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti slijedeće mjere:

- a) sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu moraju se držati u zatvorenim nastambama na njihovom posjedu. Kada to nije moguće ili je ugrožena dobrobit, životinje se moraju zatvoriti na neko drugo mjesto na istom posjedu na način da se onemogući kontakt s drugom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim posjedima. Moraju se poduzeti sve aktivnosti da se kontakt s divljim pticama svede na najmanju moguću mjeru;
- b) lešine se moraju neškodljivo ukloniti što je prije moguće;
- c) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, meso, hrana za životinje, gnoj, gnojevka, stelja i drugi materijali ili tvari, koji su vjerojatno kontaminirani, moraju biti podvrgnuti postupcima sukladno odredbama članka 50. ovoga Pravilnika;
- d) svi dijelovi vozila korišteni od strane osoblja ili drugih osoba koje ulaze ili napuštaju posjed koji su vjerojatno kontaminirani moraju biti podvrgnuti postupcima sukladno odredbama članka 50. ovoga Pravilnika;
- e) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz reda sisavaca ne smiju ući na ili napustiti posjed bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na sisavce koji imaju pristup isključivo u prostore na kojima borave ljudi u kojima:
 - 1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na posjedu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;
 - 2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na posjedu ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- f) svako povećanje obolijevanja ili pomora ili, značajan pad proizvodnje na posjedima mora se odmah prijaviti mjerodavnom veterinarskom inspektor, koji mora poduzeti odgovarajuća istaživanja sukladno Dijagnostičkom priručniku;

g) svaka osoba, koja ulazi na ili izlazi s posjeda, mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

h) vlasnik mora voditi evidenciju o svim osobama koja posjećuju posjed, osim o onima koja stalno borave na posjedu, da bi se olakšalo nadziranje i kontrola bolesti, a koja na zahtjev mora biti dostupna mjerodavnim tijelima. Navedene evidencije ne moraju se voditi u zoološkim vrtovima i parkovima prirode na kojima posjetitelji nemaju pristup područjima na kojima se drže ptice.

Članak 20.

(Zabrana odnošenja ili rasprostiranja korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s posjeda)

Zabranjeno je odnošenje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s posjeda na zaraženim područjima bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s posjeda na kojima se primjenjuju biosigurnosne mjere, u određene objekte za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju preradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica sukladno posebnim propisima kojima se regulira ova oblast.

Članak 21.

(Sajmovi, tržnice ili druga okupljališta ptica i ispuštanje pernate divljači)

(1) Zabranjeno je održavanje sajмова, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu u zaraženim područjima.

(2) Zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernate divljači u zaraženim područjima.

Članak 22.

(Zabrana kretanja i prijevoza ptica, jaja, mesa peradi i lešina)

(1) Zabranjeno je kretanje i prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja i lešina, cestovnim ili željezničkim prometom, osim privatnim putevima unutar posjeda.

(2) Zabranjen je prijevoz mesa peradi iz klaonica, rasjekaonica i hladnjača, osim ako je proizvedeno:

a) od peradi koja ne potječe sa zaraženih područja, a skladišteno je i prevoženo odvojeno od mesa peradi koje potječe sa zaraženih područja ili;

b) ako je proizvedeno najmanje 21 dan prije procijenjenog nadnevka najranije infekcije na posjedu u zaraženom području i koje je u razdoblju od proizvodnje skladišteno i prevoženo odvojeno od mesa proizvednog nakon tog nadnevka.

(3) Zabrana iz st. (1) i (2) ovog članka ne odnosi se na provoz cestom ili željeznicom kroz zaraženo područje bez istovara ili zaustavljanja.

Članak 23.

(Odstupanja kod izravnog prijevoza peradi na neodložno klanje i premještanja ili obrade mesa peradi)

(1) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz peradi podrijetlom s posjeda iz zaraženog područja na neodložno klanje u određene klaonice pod slijedećim uvjetima:

a) klinički pregled peradi od strane službenog veterinara, mora biti proveden na posjedu s kojeg perad potječe, unutar 24 sata prije upućivanja na klanje;

b) ako je potrebno, moraju biti provedena laboratorijska testiranja na peradi s posjeda s kojeg potječu, sukladno Dijagnostičkom priručniku, s povoljnim rezultatima;

- c) perad se mora prevoziti u prijevoznim sredstvima zapečaćenim od mjerodavnog veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
 - d) mjerodavni veterinarski inspektor koji je odgovoran za klaonicu u koju se pošiljka upućuje mora biti o tome obaviješten, dati suglasnost da će primiti pošiljku peradi, te potvrditi klanje peradi mjerodavnom veterinarskom inspektoru koji je otpremio pošiljku;
 - e) perad iz zaraženog područja mora se držati odvojeno od druge peradi i klati odvojeno ili u različito vrijeme od druge peradi, po mogućnosti na kraju radnog dana, a prije klanja druge peradi mora se provesti čišćenje i dezinfekcija;
 - f) mjerodavni veterinarski inspektor mora provesti detaljan pregled peradi na klaonici po dopremi pošiljke i nakon klanja;
 - g) meso ne smije biti stavljeno u promet na međunarodno tržište i mora biti označeno zdravstvenom oznakom za svježe meso sukladno posebnim propisima, osim ukoliko nije drugačije odlučeno;
 - h) meso je dopremljeno, rasječeno, prevoženo i skladišteno odvojeno od mesa namijenjenog za stavljanje u promet na međunarodno tržište i korišteno na takav način da se izbjegne njegov unos među proizvode namijenjene za stavljanje u promet na međunarodno tržište, osim ako:
 - 1) je podvrgnuto postupku utvrđenom posebnim propisima;
 - 2) osim ukoliko nije drugačije odlučeno prema posebnim pravilima.
- (2) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz peradi izvan zaraženog područja za neodložno klanje u određene kloanice unutar zaraženog područja i daljnje premještanje mesa podrijetlom od takve peradi pod slijedećim uvjetima:
- a) mjerodavni veterinarski inspektor, koji je odgovoran za klaonicu u koju se pošiljka upućuje, mora biti o tome obaviješten, dati suglasnost da će primiti pošiljku peradi te potvrditi klanje peradi mjerodavnom veterinarskom inspektoru koji je otpremio pošiljku;
 - b) perad je držana odvojeno od druge peradi podrijetlom iz zaraženog područja i zaklana odvojeno ili u različito vrijeme od druge peradi;
 - c) meso peradi je rasijecano, prevoženo i skladišteno odvojeno od mesa peradi podrijetlom od druge peradi koja potječe iz zaraženog područja;
 - d) nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi moraju biti neškodljivo uništeni.
- (3) Mjerodavni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Članak 24.

(Iznimke za izravan prijevoz jednodnevnih pilića)

- (1) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz jednodnevnih pilića podrijetlom s posjeda u zaraženom području na posjed ili dio tog posjeda, ako je moguće smješteno izvan zaraženog i ugroženog područja, uz slijedeće uvjete:
- a) da se prevoze u vozilima zapečaćenim od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
 - b) da se tijekom prijevoza i na odredišnom posjedu primjenjuju biosigurnosne mjere;
 - c) da je odredišni posjed po dolasku jednodnevnih pilića stavljena pod službeni nadzor;

d) ako se perad premješta izvan zaraženog ili ugroženog područja, perad mora ostati na određišnom posjedu najmanje 21 dan.

(2) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz jednodnevnih pilića, izvaljenih iz jaja podrijetlom s posjeda smještenih izvan zaraženog i ugroženog područja na druge posjede, koji su, ako je moguće, smješteni izvan zaraženog i ugroženog područja pod uvjetom da valionica iz koje se otpremaju jednodneveni pilići može osigurati svojom logistikom i svojim higijenskim radnim uvjetima da nije došlo do kontakata između tih jaja i bilo kojih drugih rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića podrijetlom iz jata peradi unutar navedenih područja i koja su, stoga, drugačijeg zdravstvenog statusa.

(3) Mjerodavni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Članak 25.

(Odstupanja za izravan prijevoz pilenki)

(1) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz pilenki na posjed ili dio tog posjeda u kojem nema druge peradi, po mogućnosti smješteno unutar zaraženog ili ugroženog područja, pod slijedećim uvjetima:

a) mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti i nadzirati obavljanje kliničkog pregleda peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na posjedu s kojeg potječu, a posebice onih koje će biti premještene;

b) ako je potrebno, moraju biti provedena laboratorijska testiranja na peradi s posjeda s kojeg potječu, sukladno Dijagnostičkom priručniku, s povoljnim rezultatima;

c) pilenke se moraju prevoziti u prijevoznim sredstvima zapečaćenim od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;

d) određišni posjed ili dio određišnog posjeda mora se staviti pod službeni nadzor po dolasku pilenki;

e) ako se perad premješta izvan zaraženog ili ugroženog područja, perad mora ostati na određišnom posjedu najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet.

(2) Mjerodavni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Članak 26.

(Odstupanja za izravan prijevoz rasplodnih i konzumnih jaja)

(1) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz rasplodnih jaja ili s bilo kojeg posjeda u valionicu smještenu u zaraženom području i određenu od mjerodavnog tijela, ili, pod slijedećim uvjetima, s posjeda smještenog u zaraženom području u bilo koju valionicu određenu od mjerodavnog tijela i to:

a) da su roditeljska jata od kojih potječu rasplodna jaja, pregledana sukladno Dijagnostičkom priručniku i da na tim posjedima nema sumnje na prisustvo influence ptica;

b) da su rasplodna jaja i ambalaža u koju se pakiraju dezinficirani prije otpremanja i da je osigurano utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

c) da se rasplodna jaja prevoze vozilima zapečaćenim od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;

d) da se u valionici određenoj od strane mjerodavnog tijela primjenjuju biosigurnosne mjere prema uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora.

(2) Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz jaja:

- a) u objekte za pakiranje jaja određene od strane mjerodavnog tijela, pod uvjetom da su jaja pakirana u ambalaži za jednokratnu uporabu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjere određene od strane mjerodavnog tijela;
- b) u odobrene objekte za preradu jaja sukladno posebnim propisima;
- c) koja se upućuju na neškodljivo uništavanje.

(3) Mjerodavni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Članak 27.
(Odstupanja za izravan prijevoz lešina)

Iznimno od odredbi članka 22. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz lešina pod uvjetom da se one prevoze radi njihovog neškodljivog uništavanja.

Članak 28.
(Čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava)

Prijevozna sredstva i oprema korištena za prijevoz sukladno čl. od 23. do 27. ovoga Pravilnika moraju po završetku prijevoza biti, bez odgode, očišćena i dezinficirana sukladno postupcima određenim u članku 50. ovoga Pravilnika.

Članak 29.
(Trajanje mjera)

(1) Mjere određene u ovom odjeljku moraju biti na snazi najmanje 21 dan nakon završetka preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženom posjedu sukladno postupcima iz članka 50. ovoga Pravilnika i dok na posjedu smještenom na zaraženom području nisu provedena sva testiranja sukladna Dijagnostičkom priručniku.

(2) Kada se ukinu mjere propisane u ovom odjeljku, na način kako je određeno u stavku (1) ovog članka, mjere određene u članku 30. ovoga Pravilnika moraju se primjenjivati na području koje je bilo zaraženo, sve dok se ne ukinu sukladno članku 31. ovoga Pravilnika.

Odjeljak D. MJERE KOJE SE PRIMJENJU NA UGROŽENOM PODRUČJU

Članak 30.
(Mjere koje se primjenjuju na ugroženom području)

(1) Na ugroženom području moraju se primijeniti slijedeće mjere:

- a) popis svih komercijalnih posjeda koji drže perad, čim je prije moguće;
- b) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja, unutar ugroženog područja bez odobrenja mjerodavnog tijela kojim se potvrđuje primjena odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica. Ova zabrana ne odnosi se na provoz cestom ili željeznicom kroz ugroženo područje, bez istovara ili zaustavljanja;
- c) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja na posjedu, u klaonice, objekte za pakiranje ili preradu jaja smještene izvan ugroženog područja, osim uz odobrenje mjerodavnog veterinarskog inspektora za izravan prijevoz, i to:

1) peradi za klanje u određenu klaonicu u svrhu neodložnog klanja sukladno članku 23. stavak (1) toč. a), b) i d) ovoga Pravilnika. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti izravan prijevoz peradi izvan ugroženog i

zaraženog područja radi neodložnog klanja, u određenu klaonicu unutar ugroženog područja i daljnje premještanje mesa koje potječe od takve peradi;

- 2) pilenki na posjed na kojem nema druge peradi, a koji je pod službenim nadzorom od trenutka dopreme pilenki i koje moraju ostati na određenoj posjedu najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet;
 - 3) jednodnevnih pilića, na posjed ili dio posjeda na kojem se primjenjuju odgovarajuće biosigurnosne mjere, a stavljena je pod službeni nadzor od trenutka dopreme jednodnevnih pilića koji moraju ostati na određenoj posjedu najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet ili ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja podrijetlom s posjeda smještenih izvan zaraženog i ugroženog područja, na druge posjede, uz uvjet da valionica iz koje se jednodnevni pilići otpremaju može osigurati logistikom i svojim biosigurnosnim radnim uvjetima da nije došlo do kontakata između tih jaja i bilo kojih drugih rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića podrijetlom iz jata peradi unutar navedenih područja i koja su, iz tog razloga, drugačijeg zdravstvenog statusa;
 - 4) rasplodanih jaja u valionicu određenu od mjerodavnog entitetskog tijela smještenu unutar ili izvan ugroženog područja. Jaja i ambalaža moraju biti dezinficirani prije otpremanja i mora se osigurati utvrđivanje sljedivosti tih jaja;
 - 5) konzumnih jaja u objekt za pakiranje određen od mjerodavnog entitetskog tijela, uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu uporabu i da se primjenju biosigurnosne mjere određene od mjerodavnog tijela;
 - 6) u odobrene objekte za preradu jaja sukladno posebnim propisima, smještene unutar ili izvan ugroženog područja;
 - 7) jaja koja se upućuju na neškodljivo uništavanje.
- d) svaka osoba koja ulazi ili napušta posjede na ugroženom području mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;
- e) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje i drugih materijala ili tvari, za koje je lako moguće da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti čišćenju i dezinfekciji bez odgode sukladno odredbama članka 50. ovoga Pravilnika;
- f) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisavaca ne smiju ući na ili napustiti posjed bez odobrenja mjerodavnog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisavce koji imaju pristup isključivo prostorima na kojima borave ljudi u kojima:
- 1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na posjedu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;
 - 2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na posjedu ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- g) svako povećanje obolijevanja ili pomora ili, značajan pad proizvodnje na posjedima mora se odmah prijaviti mjerodavnom veterinarskom inspektoru, koji mora provesti odgovarajuća istraživanja sukladno Dijagnostičkom priručniku;
- h) zabranjeno je odnošenje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s posjeda na ugroženim područjima bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s posjeda smještene u ugroženom području na kojem se primjenjuju biosigurnosne mjere, u objekte određene od strane mjerodavnog tijela za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju obradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica sukladno posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;
- i) zabranjeno je održavanje sajmovi, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu na ugroženim područjima;
- j) zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije permate divljači na ugroženim područjima.

(2) Mjerodavni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Članak 31.

(Trajanje mjera na ugroženom području)

Mjere određene u ovom Odjeljku moraju biti na snazi najmanje 30 dana nakon završetka preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženom posjedu, sukladno postupcima propisanim u članku 50. ovoga Pravilnika.

Odjeljak E. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU U DALJNJIM OGRANIČENIM PODRUČJIMA

Članak 32.

(Mjere koje se primjenjuju u daljnjim ograničenim područjima)

Mjerodavni veterinarski inspektor mora osigurati da se pojedine ili sve mjere određene u odjeljcima C. i D. ovoga poglavlja primjenjuju unutar daljnjih ograničenih područja određenih člankom 16. stavak (4) ovoga Pravilnika.

Članak 33.

(Preventivne mjere koje se primjenjuju u daljnjim ograničenim područjima)

Ured, uz suglasnost mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ako rezultati epidemiološkog istraživanja ili druge činjenice na to upućuju, provest će preventivni program iskorjenjivanja uključujući preventivno klanje ili usmrćivanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, na posjedima i rizičnim područjima, smještenim u daljnjim ograničenim područjima, sukladno kriterijima iz Dodatka IV. ovoga Pravilnika. Ponovno uvođenje peradi na navedene posjede mora se provesti sukladno uputama mjerodavnog tijela.

Odjeljak F. Odstupanja i dodatne biosigurnosne mjere

Članak 34.

(Odstupanja od utvrđenih mjera)

- (1) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članku 16. te u čl. od 23. do 27. ovoga Pravilnika, odnosno utvrditi odgovarajuće alternativne mjere i uvjete na temelju procjene rizika.
- (2) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti, na temelju procjene rizika, odstupanja od mjera određenih u odjeljcima C. i D. ovog poglavlja, u slučajevima potvrde VPIP u valionici.
- (3) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članku 18. toč. b) i c), članku 22., te članku 30. toč. b), c) i f) ovoga Pravilnika, u slučajevima izbijanja VPIP na nekomercijalnom posjedu, cirkusu, zoološkom vrtu, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu.
- (4) Iznimno od mjera propisanih u odjeljcima C. i D. ovoga poglavlja, u slučajevima izbijanja VPIP, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na temelju procjene rizika određuje posebne mjere za kretanje takmičarskih golubova u, iz i unutar zaraženog i ugroženog područja.
- (5) Odstupanja navedena u st. od (1) do (4) ovog članka odobravaju se ako njihova primjena ne ugrožava kontrolu bolesti.
- (6) Sva perad uključujući jednodnevne piliće i druge ptice držane u zatočeništvu, rasplodna jaja, korištena slama, stelja, gnoj koji dolazi s posjeda za koje su odobrena odstupanja sukladno ovom članku ne mogu se stavljati u promet za izvoz, osim ako nije drugačije određeno sukladno posebnom postupku.

Članak 35.
(Dodatne biosigurnosne mjere)

(1) U svrhu sprečavanja širenja influence ptica Ured može, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, osim mjera određenih u odjeljcima C. D. i E. ovoga poglavlja, narediti primjenu dodatnih biosigurnosnih mjera na posjedima na zaraženim, ugroženim i daljnjim ograničenim područjima, kao i u peradarskim kompartmentima i kompartmentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Navedene mjere mogu uključiti ograničenja kretanja vozila ili osoba za dostavu hrane za životinje, sakupljanje jaja, prijevoz peradi do klaonica, sakupljanje lešina namijenjenih neškodljivom uništavanju i drugih kretanja osoblja, veterinaru ili osoba koje posjedu opskrbljuju opremom.

(2) Ured ima obvezu da o mjerama iz stavka (1) ovoga članka odmah izvjestiti OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela susjednih zemalja.

Odjeljak G. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU U SLUČAJEVIMA SUMNJE I POTVRDE VISOKO PATOGENE INFLUENCE PTICA (VPIP) NA ODREĐENIM PROSTORIMA KOJI NISU POSJEDI I U PRIJEVOZNIH SREDSTVIMA

Članak 36.
(Istraživanje o sumnji na prisustvo VPIP u klaonicama i u prijevoznim sredstvima)

U slučaju sumnje ili potvrde o prisustvu VPIP u klaonicama ili prijevoznim sredstvima Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mora odmah narediti istraživanje na posjedu s kojeg perad ili druge ptice držane u zatočeništvu potječu, sukladno Dijagnostičkom priručniku, da bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo VPIP.

Članak 37.
(Mjere koje se primjenjuju u klaonicama)

(1) U slučaju sumnje ili potvrde VPIP u klaonici, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na temelju procjene rizika mora narediti klanje ili usmrćivanje sve peradi u klaonici, što je prije moguće, pod službenim nadzorom. Kada se takva perad kolje, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koja može biti kontaminirana u postupku klanja i prerade, mora se držati odvojeno i pod službenim nadzorom sve dok nije provedeno istraživanje sukladno Dijagnostičkom priručniku.

(2) Ako je potvrđena VPIP, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koji su mogli biti kontaminirani u postupku klanja i prerade, moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom, što je prije moguće.

Članak 38.
(Mjere koje se primjenjuju na graničnim veterinarskim prijelazima ili na prijevoznim sredstvima)

(1) U slučaju sumnje ili potvrde VPIP na graničnim veterinarskim prijelazima ili prijevoznim sredstvima, Ured u suradnji s mjerodavnim tijela mora na temelju procjene rizika, narediti da se sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu koje se nađu na graničnom veterinarskom prijelazu ili prijevoznom sredstvu, usmrte, zakolju ili izoliraju od druge peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu i drže pod službenim nadzorom do provedbe istraživanja sukladno Dijagnostičkom priručniku. Ako je potrebno, mjerodavni veterinarski inspektor može narediti mjere propisane u članku 7. ovoga Pravilnika. Mjerodavni veterinarski inspektor može:

a) odobriti premještanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na mjesto gdje će biti usmrćene, zaklane ili izolirane;

b) odlučiti da se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje se nađu na graničnom veterinarskom prijelazu, a nisu bile u kontaktu s peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu sumnjivim da su zaražene, ne usmrte, odnosno ne zakolju.

(2) Ako je perad na koju se odnosi stavak (1) ovog članka zaklana, meso i svi nusproizvodi klanja dobiveni od te peradi, te meso i nusproizvodi klanja od sve druge peradi koje je moglo biti kontaminirano u postupku klanja i

prerade, mora se držati odvojeno pod službenim nadzorom, do provedbe istraživanja sukladno Dijagnostičkom priručniku.

(3) Ako je potvrđena VPIP, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koji su mogli biti kontaminirani u postupku klanja i prerade, moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom, što je prije moguće.

Članak 39.

(Dodatne mjere koje se primjenjuju u klaonicama, graničnim veterinarskim prijelazima ili prijevoznim sredstvima)

U slučaju sumnje ili potvrde VPIP u klaonici, na graničnom veterinarskom prijelazu ili u prijevoznom sredstvu moraju se primijeniti slijedeće mjere:

- a) perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu ne smiju se unositi u klaonicu, na granični veterinarski prijelaz ili prijevozno sredstvo dok ne protekne najmanje 24 sata nakon čišćenja i dezinfekcije određene u točki b) ovog članka, provedene sukladno postupku određenom u članku 50. ovoga Pravilnika, a u slučaju graničnih veterinarskih prijelaza, zabrana unosa može se proširiti i na druge životinje;
- b) čišćenje i dezinfekcija kontaminiranih objekata, opreme i vozila koja se provodi sukladno članku 50. ovoga Pravilnika, pod nadzorom službenog veterinara;
- c) mora se provesti epidemiološko istraživanje;
- d) mjere određene sukladno članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika primjenjuju se na posjed s kojeg potječe zaražena perad ili lešine i na kontaktnom posjedu;
- e) osim ako na temelju rezultata epidemioloških istraživanja i drugih istraživanja provedenih sukladno članku 36. ovoga Pravilnika se ne odredi drugačije, na posjedu podrijetla primjenjuju se mjere određene u članku 11. ovoga Pravilnika;
- f) izolat virusa influence ptica podvrgava se laboratorijskom postupku u svrhu identifikacije podtipa virusa, sukladno Dijagnostičkom priručniku.

POGLAVLJE V. NISKOPATOGENA INFLUENCA PTICA (NPIP)

Odjeljak A. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU NA POSJEDIMA NA KOJIMA JE POTVRĐENO IZBIJANJE NISKOPATOGENE INFLUENCE PTICA (NPIP)

Članak 40.

(Mjere koje se primjenjuju)

- (1) U slučaju izbijanja NPIP, na temelju procjene rizika i uzimajući u obzir kriterije iz Dodatka V. ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti mjere iz članka 7. stavak (2) toč. a), b), c), e), g) i h), članka 7. stavak (3) ovoga Pravilnika, te st. od (2) do (5) ovog članka.
- (2) Sva perad i sve druge ptice koje se drže u zatočeništvu onih vrsta kod kojih je potvrđena NPIP na posjedu, mora biti uklonjena s posjeda usmrćivanjem ili klanjem pod službenim nadzorom na način da se spriječi širenje influence ptica. Pri tom:
 - a) uklanjanje s posjeda može se narediti i za druge vrste ptica koje se drže u zatočeništvu na posjedu, na temelju procjene rizika kojeg one predstavljaju za daljnje širenje influence ptica i na druge posjede koji se smatraju kontaktnim posjedima na temelju epidemiološkog istraživanja;
 - b) prije uklanjanja s posjeda (usmrćivanja ili klanja), perad i druge ptice ne smiju ulaziti na niti napuštati posjed, bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka, uklanjanje s posjeda (usmrćivanje ili klanje) mora se provesti sukladno odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), a mjerodavno tijelo treba odlučiti da se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:

a) usmrte što je prije moguće ili;

b) zakolju u određenoj klaonici sukladno stavku (4) ovog članka. Pritom:

1) kada se uklanjanje s posjeda provodi klanjem u određenoj klaonici, na peradi se mora provesti daljnje nadziranje propisanim uzorkovanjem i testiranjem;

2) perad se ne smije premjestiti s posjeda u određenu klaonicu sve dok mjerodavno tijelo, na temelju rezultata istraživanja i laboratorijskih testiranja kojima se određuje u kojoj količini perad izlučuje virus, provedenih sukladno Dijagnostičkom priručniku i na temelju procjene rizika, ne utvrdi da je rizik od daljnjeg širenja NPIP minimalan.

(4) Klanje u određenoj klaonici, sukladno stavku (3) ovog članka, mora se provesti pod slijedećim uvjetima:

a) perad se mora slati izravno s posjeda u određenu klaonicu;

b) svaka pošiljka mora biti zapečaćena prije otpreme od strane službenog veterinaru odgovornog za posjed, ili pod njegovim nadzorom;

c) svaka pošiljka mora ostati zapečaćena tijekom prijevoza do određene klaonice;

d) moraju se provesti sve biosigurnosne mjere zaštite;

e) službeni veterinar odgovoran za određenu klaonicu mora biti obaviješten o prispjeću i suglasan s primitkom pošiljke peradi;

f) prijevozna sredstva i oprema korištena za prijevoz žive peradi i svi drugi materijali ili tvari vjerojatno kontaminirane moraju se nakon kontaminacije očistiti i dezinficirati bez odgode, sukladno postupcima iz članka 50. ovoga Pravilnika;

g) nus proizvodi klanja peradi u klaonici moraju se neškodljivo uništiti.

(5) Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti da se pod službenim nadzorom obavi neškodljivo uništavanje:

a) lešina i;

b) rasplodnih jaja na posjedu.

(6) Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti provedbu slijedećih mjera:

a) rasplodna jaja, sakupljena s posjeda tijekom razdoblja između vjerojatnog unosa NPIP na posjed i poduzimanja mjera određenih ovim Pravilnikom, moraju se kada je to moguće pronaći i valiti pod službenim nadzorom;

b) perad već izležena iz jaja sakupljenih s posjeda tijekom razdoblja između vjerojatnog unosa NPIP na posjed i poduzimanja mjera određenih ovim Pravilnikom, mora biti stavljena pod službeni nadzor i pretražena sukladno Dijagnostičkom priručniku;

c) jaja zatečena na posjedu i ona proizvedena na posjedu prije uklanjanja peradi s posjeda, kako je utvrđeno u stavku (2) ovog članka, moraju se prevoziti na način da je rizik od širenja NPIP sveden na minimum, i to:

- 1) u objekte za pakiranje jaja određene od mjerodavnog tijela, pod uvjetom da su jaja pakirana u ambalaži za jednokratnu uporabu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjere određene od mjerodavnog tijela;
 - 2) u odobrene objekte za prerađu jaja sukladno posebnim propisima;
 - 3) na neškodljivo uništavanje;
 - d) sa svakim materijalom ili tvari, za koju je vjerojatno da je kontaminirana, postupaju se sukladno uputama službenog veterinarara ili se mora neškodljivo uništiti;
 - e) s gnojem, tekućim gnojem ili steljom, za koje je vjerojatno da su kontaminirani, mora se postupati sukladno članku 50. ovoga Pravilnika;
 - f) nakon uklanjanja peradi, objekti korišteni za smještaj peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, oprema, za koju je vjerojatno da je kontaminirana, i prijevozna sredstva, korištena za prijevoz lešina, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje ili drugog materijala ili tvari za koju je vjerojatno da su kontaminirani, moraju se očistiti i dezinficirati bez odgode kako je propisano člankom 50. ovoga Pravilnika;
 - g) sisavci domaćih vrsta ne smiju ulaziti niti napuštati posjed bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisavce koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:
 - 1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na posjedu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;
 - 2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja stalno boravi na posjedu ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
 - h) u slučaju primarnog izbijanja NPIP izolat virusa mora se podvrgnuti laboratorijskom testiranju u svrhu identifikacije podtipa virusa, sukladno Dijagnostičkom priručniku i izolat virusa mora, što je prije moguće, biti upućen u referentni laboratorij OIE-a ili Europske zajednice, kako je utvrđeno u članku 53. stavak (1) ovoga Pravilnika.
- (7) Mjerodavno tijelo o provedbi mjera iz st. (2), (4) i (5) ovog članka mora izvijestiti Ured.

Članak 41.

(Odstupanja za određene posjede)

- (1) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti odstupanje od mjera određenih u članku 40. stavak (2) i stavak (5) točka b) ovoga Pravilnika, u slučajevima izbijanja NPIP na nekomercijalnom posjedu, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kućnim ljubimcima, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu uz uvjet da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.
- (2) U slučaju kada je odobreno odstupanje sukladno stavku (1) ovog članka, mjerodavni veterinarski inspektor mora, za perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na koje se odnosi odstupanje, narediti sljedeće:
 - a) držanje u zatvorenim objektima na posjedu. Ukoliko to nije moguće ili kada je ugrožena dobrobit životinja, moraju biti zatvorene na neko drugo mjesto na istom posjedu tako da nisu u kontaktu s drugom peradi ili pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim posjedima. Moraju se poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi se spriječio kontakt s divljim pticama;
 - b) podvrgavanje daljnjem nadziranju i testiranju sukladno Dijagnostičkom priručniku i zabranu premještanja i stavljanja u promet, sve dok rezultati laboratorijskih testiranja ne potvrde da one više ne predstavljaju značajan rizik za širenje NPIP i;
 - c) zabranu premještanja s posjeda podrijetla osim upućivanja na klanje ili drugi posjed;

- 1) smješteno u zemlji, sukladno uputi mjerodavnog tijela ili;
- 2) u drugu zemlju, uz uvjet da postoji potrebna suglasnost mjerodavnog tijela određene zemlje.
- (3) U slučaju pojave NPIP u valionici Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može na temelju procjene rizika dopustiti odstupanja od provedbe nekih ili svih mjera navedenih u članku 40. ovoga Pravilnika.
- (4) Ured mora izraditi detaljne upute i pravila za provedbu odstupanja navedenih u st. (1) i (3) ovog članka.

Odjeljak B. ODVOJENE PROIZVODNE JEDINICE I KONTAKTNI POSJEDI

Članak 42.

(Mjere koje se primjenjuju u slučajevima izbijanja NPIP u odvojenim proizvodnim jedinicama)

- (1) U slučajevima izbijanja NPIP na posjedu koji se sastoji od dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti odstupanja od mjera iz članka 40. stavak (2) ovoga Pravilnika za proizvodne jedinice u kojima se nalazi zdrava perad, pod uvjetom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.
- (2) Ured će donijeti upute za primjenu odstupanja propisanih u stavku (1) ovog članka, uzimajući u obzir garancije o zdravstvenom statusu životinja koja se mogu dobiti i odrediti alternativne primjerene mjere kontrole.

Članak 43.

(Mjere koje se primjenjuju na kontaktnim posjedima)

- (1) Temeljem epidemiološkog istraživanja Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odlučuje koji se posjed smatra kontaktnim posjedom. Mjere određene u članku 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, moraju se provoditi na kontaktnim posjedima sve dok se ne isključi prisustvo NPIP sukladno Dijagnostičkom priručniku.
- (2) Temeljem epidemiološkog istraživanja Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može narediti provedbu mjera iz članka 40. ovoga Pravilnika na kontaktnim posjedima, naročito, ukoliko je kontaktni posjed smješten u području s visokom gustoćom peradi. Uvjeti koji se uzimaju u obzir za primjenu mjera iz članka 40. ovoga Pravilnika, na kontaktnim posjedima, navedeni su u Dodatku IV. ovoga Pravilnika.
- (3) Kod usmrćivanja peradi na kontaktnim posjedima mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti uzimanje uzoraka od usmrćene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo virusa NPIP na kontaktnom posjedu.
- (4) Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti, da na svakom posjedu gdje je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu zaklana ili usmrćena i neškodljivo uništena a gdje je IP naknadno potvrđena, objekti, ispusti, dvorišta i sva oprema i prijevozna sredstva koja su korištena za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje i drugih materijala i tvari koji su moguće kontaminirani, budu podvrgnuti jednom ili više postupaka kako je to određeno u članku 50. ovoga Pravilnika.

Odjeljak C. USPOSTAVA ZONA POD OGRANIČENJEM

Članak 44.

(Uspostava zona pod ograničenjem u slučajevima izbijanja NPIP)

Odmah nakon izbijanja NPIP, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mora uspostaviti zonu pod ograničenjem promjera od najmanje jedan km oko farme.

Članak 45.

(Mjere koje se primjenjuju u zoni pod ograničenjem)

(1) U zoni pod ograničenjem moraju se primijeniti sljedeće mjere:

a) popis svih komercijalnih posjeda koje drže perad, što je prije moguće;

b) provođenje laboratorijskog testiranja na komercijalnim posjedima na kojima se drži perad, unutar promjera od najmanje jedan km oko posjeda na kojem je potvrđena NPIP, sukladno Dijagnostičkom priručniku;

c) zabrana premještanja peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja, unutar ili u zonu pod ograničenjem bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora i provedbu drugih odgovarajućih mjera koje odredi mjerodavni veterinarski inspektor. Ova ograničenja ne odnose se na provoz cestom ili željeznicom kroz zonu pod ograničenjem, bez istovara ili zaustavljanja;

d) zabrana premještanja peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja iz zone pod ograničenjem osim uz odobrenje mjerodavnog veterinarskog inspektora za izravan prijevoz, i to:

1) peradi za klanje u određenu klaonicu u zemlji;

2) žive peradi na posjed ili dio posjeda u zemlji, gdje nema druge peradi. Živa perad mora ostati na određenoj posjedu najmanje 21 dan prije sljedećeg stavljanja u promet, a nakon dospijanja peradi posjed mora biti pod službenim nadzorom;

3) jednodnevnih pilića:

- na posjed ili dio posjeda u zemlji, a jednodnevni pilići moraju ostati na određenoj posjedu najmanje 21 dan prije sljedećeg stavljanja u promet, a nakon dospijanja jednodnevnih pilića posjed mora biti pod službenim nadzorom ili;
- ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja podrijetlom s posjeda smještenih izvan zone pod ograničenjem, na drugi posjed, uz uvjet da valionica iz koje se jednodnevni pilići otpremaju može osigurati logistikom i svojim biosigurnosnim radnim uvjetima da nije došlo do kontakata između rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića podrijetlom iz jata peradi unutar zone pod ograničenjem i koja su, stoga, drugačijega zdravstvenog statusa;

4) rasplodnih jaja u valionicu određenu od strane entitetskog mjerodavnog tijela; jaja i ambalaža moraju biti dezinficirani prije otpremanja i mora se osigurati utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

5) konzumnih jaja u objekat za pakiranje određen od strane entitetskog mjerodavnog tijela, uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu uporabu i da se primjenju biosigurnosne mjere;

6) u odobrene objekte za prerađivanje jaja, sukladno posebnim propisima, smještene unutar ili izvan zone pod ograničenjem;

7) jaja koja se upućuju na neškodljivo uništavanje;

e) neškodljivo uništavanje lešina;

f) svaka osoba koja ulazi ili napušta posjede u zoni pod ograničenjem mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

g) prijevozna sredstva i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje i drugih materijala ili tvari, za koje je lako moguće da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti čišćenju i dezinfekciji bez odgode sukladno odredbama iz članka 50. ovoga Pravilnika;

h) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz reda sisavaca ne smiju ući na ili napustiti posjed bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisavce koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:

1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na posjedu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;

2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na posjedu ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;

i) zabranjeno je uklanjanje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s posjeda u zoni pod ograničenjem, bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s posjeda smještene u zoni pod ograničenjem na kojem se primjenjuju biosigurnosne mjere, u objekte određene od strane mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju preradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica, sukladno posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;

j) zabranjeno je održavanje sajмова, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu u zoni pod ograničenjem, bez posebnog odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora;

k) zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernate divljači.

(2) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na temelju procjene rizika:

a) može uvesti daljnje mjere, pored mjera utvrđenih u ovom dijelu;

b) o uvedenim mjerama mora izvjestiti, OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela susjednih zemalja.

Članak 46.

(Trajanje mjera u zoni pod ograničenjem)

Mjere određene u ovom odjeljku biti će na snazi:

a) najmanje 21 dan od nadnevka dovršenja preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženom posjedu, sukladno članku 50. ovoga Pravilnika, i dok mjerodavni veterinarski inspektor, na temelju provedenih istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u zoni pod ograničenjem, a sukladno Dijagnostičkom priručniku i na temelju procjene rizika, ne smatra da je opasnost od širenja od NPIP neznatna;

b) najmanje 42 dana od nadnevka potvrde izbijanja bolesti i dok mjerodavni veterinarski inspektor, na temelju provedenih istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u zoni pod ograničenjem, a sukladno Dijagnostičkom priručnikom i na temelju procjene rizika, ne smatra da je opasnost od širenja od NPIP neznatna.

Članak 47.

(Odstupanja kod potvrde bolesti u valionicama ili drugim posebnim posjedima)

(1) Kada se NPIP potvrdi u valionici, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može na temelju procjene rizika, odobriti odstupanja od nekih ili svih mjera propisanih u čl. 44. i 45. ovoga Pravilnika.

(2) Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u ovome dijelu, u slučajevima izbijanja NPIP na nekomercijalnom posjedu, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu, osiguravajući da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

POGLAVLJE VI. MJERE KOJE SE PROVODE U SVRHU SPREČAVANJA ŠIRENJA VIRUSA INFLUENCE PODRIJETLOM OD PTICA NA DRUGE VRSTE

Članak 48.

(Laboratorijska testiranja i druge mjere u svezi sa svinjama i drugim vrstama)

(1) Nakon što je potvrđena influenza ptica na bilo kom posjedu mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti provedbu odgovarajućega laboratorijskog testiranja sukladno Dijagnostičkim priručnikom, na svim svinjama na posjedu kako bi se potvrdilo ili isključilo da su svinje zaražene ili su bile zaražene virusom influence ptica. Ni jedna svinja ne smije se premještati s posjeda do dobivanja rezultata laboratorijskog testiranja.

(2) Kada rezultati laboratorijskih testiranja, propisanih u stavku (1) ovog članka, potvrde prisustvo virusa influence ptica kod svinja, mjerodavni veterinarski inspektor može dozvoliti premještanje tih svinja na druge svinjogojske posjede ili u određene klaonice, pod uvjetom da daljnja odgovarajuća laboratorijska testiranja pokažu da je rizik širenja influence ptica zanemariv.

(3) Kada se laboratorijskim testiranjima propisanim u stavku (1) ovog članka, potvrdi ozbiljna prijetnja zdravlju mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti usmrćivanje svinja, što je prije moguće, pod službenim nadzorom i na takav način da se spriječi širenje virusa influence ptica, naročito tijekom prijevoza, a sukladno Zakonu o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09).

(4) Ured može, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nakon izbijanja bolesti ili potvrde pozitivnog nalaza influence ptica kod svinja na posjedu, a na temelju procjene rizika, primijeniti mjere propisane u st. (1), (2) i (3) ovog članka, na bilo koje druge sisavce na posjedu, a može proširiti te mjere i na kontaktne posjede.

Članak 49.

(Izvištavanje i nadziranje nakon potvrde virusa kod svinja ili drugih vrsta)

(1) Ured ima obvezu o rezultatima testiranja i mjerama primijenjenim sukladno članku 48. ovoga Pravilnika izvijestiti OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela susjednih zemalja.

(2) Ured ima obvezu, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nakon potvrde virusa influence ptica kod svinja ili drugih sisavaca na bilo kom posjedu, narediti provođenje nadziranja sukladno Dijagnostičkom priručniku, u svrhu utvrđivanja svakoga daljnjeg širenja virusa influence ptica.

POGLAVLJE VII. ČIŠĆENJE, DEZINFEKCIJA I REPOPULACIJA

Članak 50.

(Čišćenje, dezinfekcija i postupci za uništavanje virusa influence ptica)

Mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti:

a) čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima na posjedima i svim materijalima i tvarima koji se na njemu nalaze a koji su kontaminirani ili vjerojatno kontaminirani virusom influence ptica, pod službenim nadzorom sukladno:

1) uputama službenog veterinara i;

2) načelima i postupcima za čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima utvrđenim u Dodatku VI. ovoga Pravilnika;

b) zabranu korištenja zemljišta ili pašnjaka na kojima je držana perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, na posjedu na kojem je potvrđena influenza ptica, za držanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, dok mjerodavno tijelo ne utvrdi da je virus influence ptica uništen ili inaktiviran;

c) čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima klaonica, vozila, prikolica ili bilo kojih drugih prijevoznih sredstava, graničnih veterinarskih prijelaza, i svih materijala ili tvari koji se u njima nalaze a koji su kontaminirani ili vjerojatno kontaminirani virusom influence ptica, pod službenim nadzorom, sukladno uputama službenog veterinara;

d) uništavanje sve opreme, materijala ili tvari koji su kontaminirani ili vjerojatno kontaminirani virusom influence ptica, a koji se ne mogu efikasno očistiti i dezinficirati ili obraditi drugim postupcima;

e) korištenje dezinficijensa i njihovih koncentracija odobrenih od strane mjerodavnog tijela.

Članak 51.
(Repopulacija posjeda)

(1) Repopulacija na posjedu nakon provođenja mjera određenih u čl. 11. i 40. ovoga Pravilnika, može se provesti pod uvjetima određenim u st. (2) do (5) ovog članka.

(2) Repopulacija peradi na komercijalnom peradarskom posjedu ne smije se provoditi prije isteka razdoblja od 21 dan nakon nadnevka provedbe završnog čišćenja i dezinfekcije kako je određeno u članku 50. ovoga Pravilnika.

(3) Tijekom razdoblja od 21 dan nakon nadnevka repopulacije komercijalnih peradarskih posjeda moraju se provoditi slijedeće mjere:

a) najmanje jedan klinički pregled sve peradi od strane službenog veterinara. Taj klinički pregled odnosno završni klinički pregled ukoliko ih je više, mora se provesti što je moguće bliže kraju razdoblja od 21 dan;

b) laboratorijska testiranja sukladna Dijagnostičkom priručniku;

c) perad koja uquine tijekom faze repopulacije mora se testirati sukladno Dijagnostičkom priručniku;

d) svaka osoba koja ulazi ili napušta komercijalni peradarski posjed mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

e) tijekom faze repopulacije perad ne smije napuštati komercijalni peradarski posjed bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora;

f) imatelj je dužan voditi evidenciju o proizvodnim podacima na posjedu, uključujući podatke o obolijevanju i pomoru peradi, koja se mora redovito nadopunjavati;

g) imatelj je dužan o svakoj značajnoj promjeni u proizvodnji i proizvodnim podacima, određenim u točki f) ovog stavka i o drugim nepravilnostima, odmah izvijestiti mjerodavnog veterinarskog inspektora.

(4) Temeljem procjene rizika mjerodavni veterinarski inspektor može narediti da se postupci određeni u stavku (3) ovog članka primjenjuju na drugim posjedima osim komercijalnim peradarskim, ili na drugim vrstama životinja na komercijalnim peradarskim posjedima.

(5) Repopulacija peradi na kontaktnim posjedima mora se provesti sukladno uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora, utvrđenim na temelju procjene rizika.

POGLAVLJE VIII. DIJAGNOSTIČKI POSTUPCI, DIJAGNOSTIČKI PRIRUČNIK I REFERENTNI LABORATORIJI

Članak 52.
(Dijagnostički postupci i Dijagnostički priručnik)

(1) Provođenje dijagnostičkih postupaka, uzorkovanja i laboratorijskog testiranja za otkrivanje prisustva influence ptica kod peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu ili virusa influence ptica kod sisavaca mora biti sukladno Dijagnostičkom priručniku, radi osiguravanja jednoobraznih postupaka za dijagnosticiranje influence ptica.

(2) Dijagnostički priručnik iz stavka (1) ovog članka mora odrediti najmanje slijedeće:

a) minimalne biosigurnosne zahtjeve i standarde kvalitete kojih se moraju pridržavati odobrene laboratorije za provođenje dijagnostike influence ptica;

- b) kriterije i postupke koji moraju biti ispunjeni kod provođenja kliničkih ili postmortalnih pregleda u svrhu potvrđivanja ili isključivanja prisustva influence ptica;
- c) kriterije i postupke za uzimanje uzoraka od peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za laboratorijska testiranja u svrhu potvrđivanja ili isključivanja prisustva influence ptica, uključujući metode uzorkovanja za serološke ili virološke pretrage sukladno ovom Pravilniku;
- d) laboratorijske testove koji se moraju koristiti za dijagnosticiranje influence ptica, uključujući:
 - 1) testove za diferencijalnu dijagnostiku;
 - 2) testove za razlikovanje virusa VPIP od virusa NPIP;
 - 3) prikladne testove za razlikovanje između vakciniranih ptica i onih zaraženih s terenskim sojem virusa influence ptica;
 - 4) kriterije za procjenu rezultata laboratorijskih testova;
- e) laboratorijske tehnike za tipizaciju izolata virusa influence ptica.
 - (3) Rad i korištenje virusa influence ptica, njihovih genoma i antigena, kao i vakcina za istraživanje, dijagnostiku ili proizvodnju vakcina može se provoditi samo na mjestima, u objektima ili laboratorijima odobrenim od strane entitetskih mjerodavnih tijela, u kojima je garantirano ispunjenje odgovarajućih biosigurnosnih zahtjeva.
 - (4) Popis odobrenih mjesta, objekata ili laboratorija mjerodavna tijela entiteta moraju dostaviti Uredu i isti moraju biti redovito nadopunjavani.

Članak 53.
(Referentni laboratoriji)

- (1) Referentni laboratoriji za influencu ptica OIE-a i Europske zajednice navedene su u Dodatku VII. točki 1. ovoga Pravilnika.
- (2) Referentni laboratorij za influencu ptica (u daljnjem tekstu: referentni laboratorij) je Centar za peradarstvo pri Veterinarskom fakultetu u Sarajevu.
- (3) Referentni laboratorij za influencu ptica:
 - a) obavlja poslove i dužnosti navedene u Dodatku VIII. ovoga Pravilnika;
 - b) odgovorana je za sudjelovanje u koordinaciji standarda i metoda dijagnosticiranja sukladno s Dodatkom VIII. ovoga Pravilnika i povezivanje s referentnim laboratorijem OIE-a i Europske zajednice.

POGLAVLJE IX. VAKCINACIJA I PLAN ŽURNIH MJERA

Odjeljak A. OPĆA ZABRANA VAKCINACIJE

Članak 54.
(Proizvodnja, prodaja i distribucija vakcina protiv influence ptica)

- (1) Na proizvodnju, prodaju i uporabu vakcina protiv influence ptica primjenjuju se slijedeći uvjeti:
 - a) vakcinacija protiv influence ptica je zabranjena, osim pod uvjetima kako je to predviđeno u odjeljcima B. i C. ovoga poglavlja;

b) rukovanje, proizvodnja, pohrana, opskrbljivanje, distribucija i prodaja vakcina protiv influence ptica mora se provoditi pod službenim nadzorom.

Članak 55.
(Uporaba vakcina)

Mogu se koristiti samo vakcine odobrene sukladno posebnim propisima.

Odjeljak B. ŽURNA VAKCINACIJA

Članak 56.
(Žurna vakcinacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu)

(1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Ureda za veterinarstvo može odobriti žurnu vakcinaciju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, kao kratkotrajnu mjeru da se zaustavi širenje bolesti kada se procjenom rizika utvrdi značajna i neposredna opasnost od širenja influence ptica, sukladno ovom odjeljku, tamo gdje je utvrđeno najmanje jedno od slijedećeg:

- a) izbijanje bolesti unutar zemlje;
- b) izbijanje bolesti u susjednim zemljama.

(2) Prijedlog za provođenje žurne vakcinacije priprema Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. U slučaju odobravanja žurne vakcinacije sukladno stavku (1) ovog članka, Ured mora izraditi Plan žurne vakcinacije, koji mora biti usklađen s DIVA strategijom i sadržavati najmanje slijedeće:

- a) podatke o stanju bolesti koji su doveli do primjene žurne vakcinacije;
- b) zemljopisno područje u kojem će se provesti žurna vakcinacija, ukupan broj posjeda na tom području i broj posjeda na kojima će se provesti vakcinacija;
- c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, ako je primjereno i peradarski kompartiment ili kompartiment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu, u kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje će biti vakcinirane;
- d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje će biti vakcinirane;
- e) sažetak karakteristika vakcina;
- f) predviđeno trajanje akcije žurne vakcinacije;
- g) posebne odredbe za premještanje vakcinirane peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će se provoditi bez obzira na mjere koje su određene u odjeljcima C., D. i E. poglavlja IV. i odjeljku C. poglavlja V. ovoga Pravilnika;
- h) kriterije na temelju kojih će se donijeti odluka za provedbu žurne vakcinacije na kontaktnim posjedima;
- i) vođenje evidencije i registracije vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- j) klinička i laboratorijska testiranja koja će se provesti na posjedima na kojima će se provesti žurna vakcinacija i na drugim posjedima smještenim u području na kojem se provodi žurna vakcinacija radi praćenja epidemiološkog stanja, efikasnosti akcije žurne vakcinacije i kontrole premještanja vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Članak 57.
(Odstupanja u slučaju provedbe žurne vakcinacije)

Ured može primijeniti žurnu vakcinaciju pod slijedećim uvjetima:

- a) da je zabranjen promet peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda, osim uz uvjete određene u Dodatku IX. ovoga Pravilnika;
- b) da odluka o provedbi žurne vakcinacije ne ugrožava kontrolu bolesti.

Odjeljak C. PREVENTIVNA VAKCINACIJA

Članak 58.

(Preventivna vakcinacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu)

(1) Ministar, na prijedlog Ureda, može odrediti provođenje preventivne vakcinacije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kao dugoročnu mjeru, sukladno ovom odjeljku, tamo gdje smatra na temelju procjene rizika da su određena područja, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartmenti peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, u opasnosti od izbijanja i širenja influence ptica.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovog članka, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta mora izraditi Plan preventivne vakcinacije, koji mora biti usklađen s DIVA strategijom i sadržavati najmanje slijedeće:

- a) jasno obrazloženje za provođenje preventivne vakcinacije uključujući i povijest bolesti;
- b) zemljopisno područje, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartmenta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u kojem će se provesti preventivna vakcinacija i ukupan broj posjeda na tom području odnosno broj i tip posjeda na kojima će se provesti vakcinacija;
- c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, ako je primjereno i kompartmente peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će biti cijepljene;
- d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje će biti cijepljene;
- e) sažetak karakteristika vakcina;
- f) predviđeno trajanje akcije preventivnog cijepljenja;
- g) posebne odredbe za premještanje vakcinirane peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će se provoditi bez obzira na mjere koje su određene u odjeljcima C., D. i E. poglavlja IV. i odjeljku C. poglavlja V. ovoga Pravilnika;
- h) vođenje evidencije i registracije vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- i) laboratorijska testiranja sukladno Dijagnostičkom priručniku, na posjedima na kojima će se provesti preventivna vakcinacija u isto vrijeme kad i nadziranje i testiranje na odgovarajućem broju drugih posjeda smještenih u području na kojem se provodi preventivna vakcinacija ili u kompartmentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, radi praćenja epidemiološkog stanja, efikasnosti akcije preventivne vakcinacije i kontrole premještanja vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Članak 59.

(Odobranje plana preventivne vakcinacije)

- (1) Plan preventivne vakcinacije odobrava ministar, na prijedlog Ureda.
- (2) Odobrenje iz stavka (1) ovog članka može uključiti mjere za ograničavanje kretanja peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda. Te mjere mogu uključiti ograničenja u svezi s posebnim peradarskim kompartmentima ili kompartmentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu i uspostava zona pod ograničenjem.

Odjeljak D. BANKE VAKCINA I PLAN ŽURNIH MJERA

Članak 60. (Banka vakcina Europske zajednice)

Ured podnosi zahtjev Europskoj komisiji za pristup Banci vakcina Europske zajednice.

Članak 61. (Banka vakcina)

Mjesto pohrane i održavanje rezervi vakcina za influencu ptica određuje Ured Planom žurnih mjera propisanom u članku 62. ovoga Pravilnika.

Članak 62. (Plan žurnih mjera)

- (1) Ured mora izraditi Plan žurnih mjera sukladno Dodatku X. ovoga Pravilnika u kojem se utvrđuju mjere koje se provode u slučaju izbijanja bolesti.
- (2) Plan žurnih mjera mora omogućiti pristup prostorima, opremi, osoblju te svim drugim odgovarajućim materijalima potrebitim za brzo i efikasno iskorjenjivanje bolesti. U Plan žurnih mjera se navodi broj i lokacija svih komercijalnih peradarskih posjeda. Plan žurnih mjera mora sadržavati podatke o najvećem broju peradi, po vrstama, koje se mogu držati na komercijalnim posjedima. Ured mora procijeniti količinu vakcina koja će biti potrebna u slučaju provođenja žurne vakcinacije.
- (3) Plan žurnih mjera mora sadržavati odredbe o suradnji između tijela mjerodavnih za različita područja, posebice za zdravlje životinja, javno zdravstvo, zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost radnika, osiguravajući da posjednici, radnici uposleni u peradarstvu i javnost budu obaviješteni o riziku.
- (4) Plan žurnih mjera se mora revidirati najmanje svakih pet godina kako bi se utvrdilo da omogućava postizanje željenog cilja.
- (5) Plan žurnih mjera može sadržavati i druge odredbe da bi se osiguralo brzo i efikasno iskorjenjivanje influence ptica, uključujući odredbe o centrima za kontrolu bolesti, stručnim skupinama i vježbama simulacije izbijanja bolesti.

POGLAVLJE X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 63. (Dodaci Pravilnika)

Dodaci od I. do X. tiskani su u pravitku ovoga Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Članak 64. (Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH."

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

DODATAK I

(naveden u članku 2. toč. a), b) i c) ovoga Pravilnika)

DEFINICIJA INFLUENCE PTICA

(1) *Influenca ptica* - infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana bilo kojim virusom influence tipa A:

- a) podtipovima H5 ili H7 ili;
- b) s intravenskim indeksom patogenosti (IVIP) većim od 1.2 kod šest tjedana starih pilića.

(2) *Visoko patogena influenza ptica (VPIP)* - infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana:

- a) Podtipovima H5 ili H7 virusa influence ptica s nizom u genomu koji kodira višestruko zastupljene bazične aminokiseline na mjestu cijepanja hemaglutinina, i koji je sličan nizovima kod drugih visokopatogenih virusa VPIP što ukazuje da hemaglutinin može biti pocijepan ubikviternim proteazama domaćina ili;
- b) Virusima influence ptica s intravenskim indeksom patogenosti većim od 1.2 kod šest tjedana starih pilića.

(3) *Nisko patogena influenza ptica (NPIP)* - infekcija peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu podtipovima H5 ili H7 virusa influence ptica koji nisu obuhvaćeni definicijom u stavku (2) ovoga Dodatka.

DODATAK II.

(naveden u članku 5. stavak (2) ovoga Pravilnika)

PRIJAVA BOLESTI I DALJNJI EPIDEMIOLOŠKI PODACI

(1) U roku od 24 sata od potvrđivanja svakoga primarnog izbijanja bolesti ili otkrivanja influence ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu, Ured mora prijaviti bolest OIE-u, Europskoj komisiji i mjerodavnim tijelima susjednih zemalja sukladno članku 12. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03) te dostaviti i slijedeće podatke:

- a) nadnevak prijave;
- b) vrijeme prijave;
- c) naziv države;
- d) naziv bolesti;
- e) redni broj izbijanja bolesti ili broj pozitivnoga laboratorijskog nalaza na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- f) nadnevak kada se na bolest prvi put posumnjalo;
- g) nadnevak kada je bolest potvrđena;
- h) metode korištene za potvrdu bolesti;

- i) da li je bolest potvrđena na posjedu, klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- j) zemljopisnu lokaciju izbijanja bolesti ili pozitivnog laboratorijskog nalaza na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- k) primijenjene mjere za kontrolu bolesti.

(2) U slučaju pozitivnih nalaza na influencu ptica na klaonicama ili prijevoznim sredstvima Ured mora, pored podataka iz stavka (1) ovoga Dodatka, dostaviti i sljedeće podatke:

- a) procijenjeni broj, po kategoriji, sumnjive peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu na klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- b) procijenjeni broj, po kategoriji, uginule peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- c) za svaku kategoriju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu utvrđeni morbiditet i procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kod kojih je potvrđena influenza ptica;
- d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu usmrćene ili zaklane u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- e) procijenjeni broj neškodljivo uništene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- f) u slučaju klaonice, udaljenost od najbližeg komercijalnog posjeda koji drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- g) lokaciju posjeda ili više njih od kuda potječe zaražena perad ili lešine.

(3) U slučaju sekundarnog izbijanja bolesti, obavijesti iz st. (1) i (2) ovoga Dodatka moraju se proslijediti najkasnije prvoga radnog dana u tjednu za protekli tjedan.

(4) Ured mora osigurati da se nakon obavijesti koje se moraju dostaviti sukladno st. (1), (2) i (3) ovoga Dodatka, za svako izbijanje bolesti ili pozitivni rezultat laboratorijskih ispitivanja na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu, što je prije moguće dostavi i pisano izvješće koje mora sadržavati:

- a) nadnevak na koji je perad ili ostale ptice koje se drže u zatočeništvu na posjedu, klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrćena ili zaklana, a njihove lešine neškodljivo uništene;
- b) sve podatke o mogućem izvoru bolesti ili ako je utvrđen njihov stvarni izvor;
- c) podatke o sustavu nadzora nad provedbom efikasnosti mjera kontrole nad kretanjem životinja;
- d) u slučaju otkrivanja influence ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu genetski tip utvrđenog virusa;
- e) u slučaju kad su perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćene ili zaklane na kontaktnim posjedima ili na posjedima na kojima se sumnja da je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu zaražena virusom influence ptica, podatke o:

1) nadnevku usmrćivanja ili klanja, te procijenjenom broju usmrćene ili zaklane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu iz svake kategorije na svakom posjedu;

2) epidemiološkoj povezanosti između izvora infekcije i svakog kontaktnog posjeda ili drugim razlozima na temelju kojih se sumnja na prisutnost influence ptica;

3) u slučaju kad perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu na kontaktnim posjedima nisu usmrćene ili zaklane, obavijesti o razlozima za donošenje odluke da se usmrćivanje odnosno klanje životinja ne provede.

(5) Kad se potvrdi influenza ptica u žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili proizvedu podrijetlom od peradi iz uvoza, na graničnim veterinarskim prijelazima ili u karantenskim prostorima ili drugim objektima koji rade sukladno posebnim propisima o uvozu, Ured mora taj podatak odmah prijaviti te izvijestiti o poduzetim mjerama.

(6) Kada rezultati provednog nadziranja influence ptica ukažu na ozbiljnu prijetnju zdravlju, mjerodavno tijelo mora obavijestiti OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela susjednih država u roku od 24 sata.

DODATAK III.

(naveden u članku 8. stavak (3) i članku 13. stavak (3) ovoga Pravilnika)

OVLAŠTENJE ZA UKLANJANJE JAJA S POSJEDA SUKLADNO ČLANKU 8. STAVAK (3) I ČLANKU 13. STAVAK (3) OVOGA PRAVILNIKA

Mjerodavni veterinarski inspektor može sukladno odredbama iz članka 8. stavak (3) i članka 13. stavak (3) ovoga Pravilnika odobriti prijevoz jaja s posjeda u određeni objekat za preradu jaja sukladno posebnim propisima i pod slijedećim uvjetima:

- a) kako bi se dopustilo uklanjanje jaja s posjeda podrijetla jaja se moraju poslati izravno sa sumnjivog posjeda u za to određeni objekat; prije otpreme svaka pošiljka mora biti zapečaćena od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora odgovoranog za sumnjivi posjed ili pod njegovim nadzorom i mora ostati zapečaćena tijekom cijelog trajanja prijevoza u za to određeni objekat;
- b) veterinarski inspektor mjerodavan za posjed podrijetla jaja dužan je o namjeri slanja jaja obavijestiti veterinarskog inspektora mjerodavnog za objekat u koji se pošiljka upućuje;
- c) veterinarski inspektor mjerodavan za određeni objekat mora osigurati da se:
 - 1) jaja iz točke a) ovoga Dodatka drže odvojeno od drugih jaja od trenutka prispjeća do njihove prerade;
 - 2) ljuske tih jaja neškodljivo unište;
 - 3) ambalaža za jaja uništi ili očisti i dezinficira na način da su uništeni svi virusi influence ptica;
 - 4) jaja iz točke a) ovoga Dodatka prevoze u očišćenim i dezinficiranim vozilima.

Biosigurnosne mjere moraju se primjenjivati na osoblju, opremi i vozilima uključenim u prijevoz jaja.

DODATAK IV.

(naveden u članku 15. stavak (2), članku 33. i članku 43. stavak (2) ovoga Pravilnika)

GLAVNI KRITERIJI I FAKTORI RIZIKA KOJI SE UZIMAJU U OBZIR PRI DONOŠENJU ODLUKE O MJERAMA NA KONTAKTNIM POSJEDIMA ILI POSJEDIMA I PODRUČJIMA U RIZIKU U DALJNJIJIM OGRANIČENIM PODRUČJIMA

Kriteriji koji se uzimaju u obzir

Za depopulaciju	Protiv depopulacije
Klinički znakovi koji ukazuju na influencu ptica na kontaktnom posjedu	Nema kliničkih znakova koji ukazuju na influencu ptica na kontaktnim posjedima i nema epidemioške povezanosti
Velika osjetljivost najzastupljenijih vrsta peradi	Slaba osjetljivost najzastupljenijih vrsta peradi
Premještanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s posjeda	Nije bilo premještanja peradi ili drugih ptica koje se drže u

na kojem je potvrđena influenza ptica na kontaktne posjede nakon vjerojatnog unosa virusa na inficirane posjede	zatočeništvu s posjeda na kojima je potvrđena influenza ptica na kontaktne posjede nakon vjerojatnog unosa virusa na inficirane posjede
Položaj kontaktnih posjeda u području s velikom gustoćom peradi	Položaj kontaktnih posjeda u području s malom gustoćom peradi
Bolest je bila prisutna dovoljno dugo da se virus mogao proširiti s posjeda na kojima je influenza ptica potvrđena prije provedbe mjera iskorjenjivanja bolesti	Bolest je prisutna ali s ograničenim širenjem virusa s posjeda na kojima je influenza ptica potvrđena prije provedbe mjera iskorjenjivanja bolesti
Kontaktne posjede nalaze se unutar 500 metara(1) od posjeda na kojem je influenza ptica potvrđena	Kontaktne posjede nalaze se unutar više od 500 metara (1) od posjeda na kojima je influenza ptica potvrđena
Kontaktne posjede su povezane s više od jedneog posjeda na kojem je potvrđena influenza ptica	Kontaktne posjede nisu povezane s posjedima na kojima je potvrđena influenza ptica
Epidemija nije pod kontrolom i broj posjeda na kojima je potvrđena influenza ptica je u porastu	Epidemija je pod kontrolom

(1) U slučajevima vrlo velike gustoće populacije peradi, u obzir se mora uzeti veća udaljenost

DODATAK V.

(naveden u članku 40. stavak (1) ovoga Pravilnika)

KRITERIJI ZA DONOŠENJE ODLUKE ZA PRIMJENU MJERA NA POSJEDIMA U ODNOSU NA NPIP

Pri odlučivanju o premještanju peradi ili jaja i o depopulaciji na posjedima sukladno članku 40. stavak (1) ovoga Pravilnika u obzir se moraju uzeti najmanje sljedeći kriteriji:

- a) vrste o kojima je riječ;
- b) broj posjeda na području oko posjeda s kojeg se otprema;
- c) lokacija određenih klaonica, valionica i objekata za pakiranje jaja;
- d) biosigurnosne mjere primijenjene na posjedima, kompartmentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, tijekom prijevoza i tijekom klanja;
- e) put prijevoza;
- f) dokaz o širenju;
- g) opasnost po javno zdravstvo, ako postoji;
- h) daljnje postupanje s proizvodima o kojima je riječ;
- i) socioekonomski učinak i drugi učinci.

DODATAK VI.

(naveden u članku 50. ovoga Pravilnika)

NAČELA I POSTUPCI ČIŠĆENJA, DEZINFEKCIJE I POSTUPANJA NA POSJEDIMA

(1) Za čišćenje, dezinfekciju i postupanje na posjedima sukladno članku 50. ovoga Pravilnika moraju se primijeniti sljedeća opća načela i postupci:

a) čišćenje i dezinfekcija te, ako je to potrebno, dezinfekcija i deratizacija moraju se provoditi pod službenim nadzorom i sukladno uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora;

b) sredstva za dezinfekciju koja se upotrebljavaju i njihove koncentracije moraju biti odobreni za korištenje sukladno posebnim propisima kako bi se osiguralo uništavanje virusa influence ptica;

c) dezinficijensi se moraju primijeniti sukladno preporukama proizvođača, ukoliko postoje, ili sukladno uputama službenog veterinara, odnosno mjerodavnog tijela;

d) pri izboru dezinficijensa i postupka dezinfekcije moraju se uzeti u obzir osobine posjeda, vozila i objekata koji će biti dezinficirani;

e) uvjeti pod kojima se upotrebljavaju sredstva za odmašćivanje i dezinfekciju moraju biti takvi da ne naruše njihovu efikasnost; naročito se moraju uvažavati tehnički parametri koje je naznačio proizvođač, npr. tlak, minimalna temperatura i potrebno vrijeme izlaganja;

f) neovisno o korištenim dezinficijensima moraju se primijeniti slijedeća opća pravila:

1) temeljito natapanje dezinficijensom stelje i izmeta;

2) pranje i čišćenje temeljitim četkanjem i ribanjem tla, podova, rampi i zidova nakon uklanjanja ili demontiranja, kad je to moguće, opreme ili instalacija koje umanjuju učinak čišćenja i dezinfekcije;

3) daljnja primjena dezinficijensa tijekom minimalnog vremena izlaganja propisanog u preporukama proizvođača;

g) kad se pranje obavlja tekućinama koje se primjenjuju pod tlakom, mora se izbjegavati mogućnost ponovne kontaminacije već očišćenih dijelova;

h) posebna pažnja mora se posvetiti pranju, dezinfekciji ili uništavanju opreme, instalacija, predmeta ili bilo čega što je vjerojatno kontaminirano;

i) mora se izbjeći ponovna kontaminacija nakon postupka dezinfekcije;

j) o čišćenju i dezinfekciji posjeda i vozila kako je određeno ovim Pravilnikom mora se voditi evidencija koju ovjerava mjerodavni veterinarski inspektor ili osoba pod njegovim nadzorom;

k) čišćenje i dezinfekcija svih prijevoznih sredstava uključujući i ona za prijevoz osoblja.

(2) Čišćenje i dezinfekcija zaraženih posjeda mora se provoditi sukladno slijedećim načelima i postupcima:

a) preliminarno čišćenje i dezinfekcija:

1) tijekom usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu moraju se poduzeti sve potrebite mjere kako bi se izbjeglo ili na najmanju moguću mjeru svelo širenje virusa influence ptica uključujući postavljanje privremene opreme za dezinfekciju, nabavku zaštitne odjeće, tuševе, dekontaminaciju korištene opreme, uređaja i prostorija i prekid dovoda električne energije u sustav ventilacije;

2) lešine usmrćene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu moraju se prskati sredstvom za dezinfekciju;

3) lešine peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje se moraju ukloniti s posjeda radi neškodljivog uništavanja, moraju se prevoziti u zatvorenim i nepropusnim prijevoznim sredstvima ili kontejnerima pod nadzorom službenog veterinara na način da se spriječi širenje virusa influence ptica;

4) čim se usmrćena perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu uklone radi neškodljivog uništavanja, dijelovi imanja na kojima su bili smješteni i svi dijelovi zgrada, dvorišta itd. kontaminirani tokom usmrćivanja ili tokom razudbe moraju se prskati odobrenim dezinficijensom u skladu s članom 50. ovog Pravilnika;

5) tkivo ili krv preostalo nakon usmrćivanja ili razudbe mora biti pažljivo prikupljeno i uklonjeno zajedno s usmrćenom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu;

6) dezinficijens mora ostati na površinama najmanje 24 sata;

b) završno čišćenje i dezinfekcija:

1) gnoj i korištena stelja mora se ukloniti i tretirati kako je određeno u stavku (3) točka (a) ovoga Dodatka;

2) masnoća i prljavština moraju biti uklonjeni s površina primjenom sredstava za odmašćivanje, a površine oprane vodom;

3) nakon pranja hladnom vodom mora se obaviti prskanje dezinficijensom;

4) nakon sedam dana farma mora biti tretirana sredstvom za odmašćivanje, isprana vodom, poprskana dezinficijensom i ponovno isprana vodom.

(3) Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojevke mora se provoditi u skladu sa slijedećim načelima i postupcima:

a) gnoj i korištena stelja moraju se:

1) podvrgnuti obradi parom pri temperaturi od najmanje 70°C ili;

2) uništiti spaljivanjem ili;

3) zakopati dovoljno duboko da bi se onemogućio pristup divljih ptica i drugih životinja; ili

4) termički obraditi, poprskati dezinficijensom i pohraniti najmanje 42 dana;

b) gnojevka se mora pohraniti najmanje 60 dana nakon posljednjeg dodavanja infektivnog materijala, osim ako mjerodavni veterinarski inspektor ne odobri kraće razdoblje pohrane za gnojevku koja je efikasno obradena prema uputama mjerodavnog veterinarskog inspektora na način da je uništen virus.

Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti prijevoz vjerojatno kontaminiranog gnoja i stelje, u odobreni objekat za obradu gnoja gdje se provodi obrada koja osigurava uništavanje svih virusa influence, ili na privremenu pohranu prije uništavanja ili obrade sukladno posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast. Takav se prijevoz obavlja u zatvorenim i nepropusnim prijevoznim sredstvima ili kontejnerima pod nadzorom mjerodavnog veterinarskog inspektora na način da se spriječi širenje virusa influence ptica.

(4) Iznimno od st. (1) i (2) ovoga Dodatka, mjerodavni veterinarski inspektor može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip posjeda i klimatske uvjete, o čemu će obavijestiti mjerodavno tijelo entiteta, a oni Ured.

(5) Bez obzira na odredbe članka 50. točka (b) ovoga Pravilnika mjerodavni veterinarski inspektor, u slučaju da se na posjedu ili dijelu posjeda iz bilo kojeg razloga ne može provesti čišćenje i dezinfekcija, može zabraniti ulaz osoba, vozila, peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, sisavaca domaćih vrsta, ili bilo čega na posjed ili dijelu posjeda u razdoblju od najmanje 12 mjeseci.

DODATAK VII.

(naveden u članku 53. stavak (1) ovog Pravilnika)

REFERENTNA LABORATORIJA EUROPSKE ZAJEDNICE ZA INFLUENCU PTICA

Referentna laboratorija Europske zajednice za influencu ptica je:

Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB, Ujedinjeno Kraljevstvo

Referentne laboratorije OIE-a za influencu ptica su:

1. Canadian Food Inspection Agency, National Centre for Foreign Animal Disease 1015 Arlington Street, Winnipeg, Manitoba R3E 3M4, Kanada
2. National Avian Influenza Reference Laboratory, Animal Influenza Laboratory of the Ministry of Agriculture, Harbin Veterinary Research Institute, CAAS 427 Maduan Street, Harbin 150001, Kina
3. Federal Research Centre for Virus Diseases of Animals (BFAV), Institute of Diagnostic Virology, Boddenblick 5a, 17493 Greifswald - Insel Riems, Njemačka
4. VLA Weybridge, New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB, Ujedinjeno Kraljevstvo
5. CSIRO, Australian Animal Health Laboratory (AAHL), 5 Portarlington Road, Private Bag 24, Geelong 3220, Victoria, Australija
6. National Veterinary Services Laboratories, P.O. Box 844, Ames, IA 50010, SAD
7. Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie, Laboratorio Virologia, Via Romea 14/A, 35020 Legnaro, Padova, Italija
8. Graduate School of Veterinary Medicine, Hokkaido University, Department of Disease Control, Kita-18, Nishi-9, Kita-ku, Sapporo 060-0818, Japan
9. High Security Animal Disease Laboratory, Indian Veterinary Research Institute, Indian Council of Agricultural Research, Anand Nagar, Bhopal 462021, Madhya Pradesh, Indija

DODATAK VIII.

(naveden u članku 53. stavak (3) ovoga Pravilnika)

ZADAĆE I DUŽNOSTI REFERENTNIH LABORATORIJA

- (1) Referentni laboratorij mora osigurati da se laboratorijsko testiranje na prisustvo virusa influence ptica i identifikacija genetskog tipa virusnih izolata provodi sukladno Dijagnostičkim priručnikom. U tu svrhu referentni laboratorij može surađivati s referentnim laboratorijem OIE-a ili s drugim laboratorijima.
- (2) Referentni laboratorij dostavlja izolate virusa influence ptica referentnom laboratoriju OIE -a ili Zajednice zbog potpune karakterizacije:
 - a) u slučaju primarnog izbijanja influence ptica;
 - b) u slučaju sekundarnog izbijanja, iz reprezentativnog broja posjeda na kojima se pojavila bolesti;
 - c) viruse influence, osim onih iz Dodatka I. stavak (1) ovoga Pravilnika, izdvojenih iz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisavaca koji predstavljaju ozbiljnu opasnost za zdravlje.
- (3) Referentni laboratorij odgovoran je za koordinaciju standarda i dijagnostičkih metoda u drugim laboratorijima za dijagnostiku influence ptica u zemlji. U tu svrhu:
 - a) može osigurati dijagnostičke reagense pojedinim laboratorijama;
 - b) mora nadzirati kvalitet svih dijagnostičkih reagensa koji se koriste u zemlji;
 - c) povremeno organizirati usporedna testiranja;

- d) čuvati izolate virusa influence ptica s mjesta izbijanja bolesti i svih drugih virusa influence podrijetlom iz ptica;
- e) surađivati s nacionalnim laboratorijima za humanu influencu.

DODATAK IX.

(naveden u članku 57. točka (a) ovoga Pravilnika)

ZAHTEJEVI KOD PREMJEŠTANJA PERADI, DRUGIH PTICA KOJE SE DRŽE U ZATOČENIŠTVU I PROIZVODA OD PERADI, U SLUČAJU ŽURNE VAKCINACIJE

- (1) Kontrola premještanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, vakciniranih u skladno članku 58. ovoga Pravilnika te njihovih proizvoda, provodi se skladno st. (3) do (8) ovoga Dodatka i skladno Dijagnostičkom priručniku.
- (2) Vozila i prijevozna sredstva i oprema koja se koristi za prijevoz žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, jaja ili mesa peradi skladno ovom dodatku, moraju najmanje jednokratno biti očišćena i dezinficirana ili podvrgnuta postupcima kako je određeno u članku 50. ovoga Pravilnika, odmah nakon korištenja.
- (3) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja u području vakcinacije primjenjuju se sljedeće mjere:
 - a) rasplodna jaja moraju:
 - 1) poticati od vakciniranog ili nevakciniranog rasplodnog jata koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom skladno Dijagnostičkom priručniku;
 - 2) biti dezinficirana prije otpreme skladno postupku koji je odobrio mjerodavni veterinarski inspektor;
 - 3) se prevoziti izravno u određenu valionicu;
 - 4) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;
 - b) jaja moraju poticati od vakciniranog ili nevakciniranog jata konzumnih nosilica koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom skladno Dijagnostičkom priručniku i moraju biti prevožena u:
 - 1) objekte za pakiranje određene od strane entitetskog mjerodavnog tijela, uz uvjet da su pakirana u ambalažu za jednokratnu uporabu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere koje zahtijeva mjerodavna tijela ili;
 - 2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima.
- c) jednodnevni pilići moraju:
 - 1) poticati iz rasplodnih jaja koja udovoljavaju uvjetima iz točke a) ovog stavka.
 - 2) biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;
- d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu moraju:
 - 1) biti vakcinirane protiv influence ptica ako je tako predviđeno programom vakcinacije;
 - 2) biti pregledavani s povoljnim rezultatom skladno Dijagnostičkom priručniku;
 - 3) biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;

e) perad za klanje mora:

- 1) prije utovara, biti pregledana s povoljnim rezultatom sukladno Dijagnostičkom priručniku;
- 2) biti otpremljena izravno u određenu klaonicu na neodložno klanje.

(4) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s posjeda izvan područja vakcinacije na posjede unutar područja vakcinacije primjenjuju se slijedeće mjere:

a) rasplodna jaja moraju:

- 1) se prevoziti izravno u određenu valionicu;
- 2) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;

b) jaja moraju biti prevožena u:

1) objekte za pakiranje određene od strane mjerodavnog entitetskog tijela, uz uvjet da su pakirana u ambalažu za jednokratnu uporabu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere;

2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima.

c) jednodnevni pilići moraju biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;

d) živa perad ili druge ptice držane u zatočeništvu moraju biti:

- 1) smještene u nastambe gdje nema druge peradi;
- 2) vakcinirane na posjedu odredišta ako je tako predviđeno programom vakcinacije.

e) perad za klanje mora biti otpremljena izravno u određenu klaonicu na neodložno klanje.

(5) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s posjeda izvan područja vakcinacije na posjede izvan područja vakcinacije primjenjuju se slijedeće mjere:

a) rasplodna jaja moraju:

1) poticati od vakciniranog ili nevakciniranog rasplodnog jata koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom sukladno Dijagnostičkom priručniku;

2) biti dezinficirana prije otpreme sukladno postupku koji je odobrio mjerodavni veterinarski inspektor;

3) se prevoziti izravno u određenu valionicu;

4) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;

b) jaja moraju poticati od vakciniranog ili nevakciniranog jata konzumnih nesilica koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom sukladno Dijagnostičkom priručniku i moraju biti prevožena u:

1) objekte za pakiranje određene od strane mjerodavnog entitetskog tijela, uz uvjet da su pakirana u ambalažu za jednokratnu uporabu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere; ili

2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima;

c) jednodnevni pilići:

- 1) ne smiju biti vakcinirani;
- 2) moraju poticati iz rasplodnih jaja koja udovoljavaju uvjetima iz stavka (2), stavka (3) točka a) ili stavka (4) točka a) ovoga Dodatka;
- 3) moraju biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;
- d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:
 - 1) ne smiju biti vakcinirane protiv influence ptica;
 - 2) moraju biti pregledavane s povoljnim rezultatom sukladno Dijagnostičkom priručniku;
 - 3) moraju biti smještene u nastambe gdje nema druge peradi;
- e) perad za klanje mora:
 - 1) prije utovara, biti pregledana s povoljnim rezultatom sukladno Dijagnostičkom priručniku;
 - 2) biti otpremljena izravno u određenu klaonicu na neodložno klanje.
- (6) Za meso dobiveno od peradi koja se drži u području vakcinacije primjenjuju se slijedeće odredbe:
 - a) za meso dobiveno od vakcinirane peradi, ta perad je morala:
 - 1) biti vakcinirana vakcinom koja udovoljava DIVA strategiji;
 - 2) redovito biti pregledavana i testirana, s negativnim rezultatom, sukladno Dijagnostičkom priručniku;
 - 3) biti klinički pregledana od strane službenog veterinaru unutar 48 sati prije utovara kao i sentinel ptice ako su postojale na posjedu;
 - 4) biti otpremljena izravno u određenu klaonicu na neodložno klanje;
 - b) za meso dobiveno od nevakcinirane peradi upućene na klanje, ta perad mora se pretražiti sukladno Dijagnostičkom priručniku.
- (7) Mjerodavni veterinarski inspektor uz suglasnost mjerodavnog tijela entiteta može odobriti odvoženje lešina ili jaja s posjeda na neškodljivo uništavanje. Druga ograničenja u odnosu na premještanja jaja i mesa peradi zaklane sukladno ovom dodatku neće se primjenjivati.

DODATAK X.

(naveden u članku 62. stavak (1) ovoga Pravilnika)

KRITERIJI ZA PLAN ŽURNIH MJERA

Plan žurnih mjera mora udovoljiti najmanje slijedećim kriterijima:

1. Formiranje zajedničkog centra za kontrolu bolesti koji koordinira sve mjere za suzbijanje influence ptica na državnoj razini. Zajednički centar za nadzor bolesti uspostavlja ministar i imenuje direktora Ureda kao rukovoditelja istog. Direktor Ureda imenuje članove zajedničkog centra od predstavnika mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a po potrebi i drugih stručnih osoba.
2. Popis lokalnih centara za kontrolu bolesti s odgovarajućim prostorima za koordinaciju mjera za suzbijanje bolesti na lokalnoj razini.

3. Detaljnije informacije o osoblju uključenom u provođenje mjera za suzbijanje bolesti, njihovim znanjima, odgovornostima i uputama za osoblje, vodeći pritom računa o potrebi za osobnom zaštitom i mogućem riziku koji za zdravlje ljudi predstavlja influenza ptica.
 4. Svaki lokalnih centara za kontrolu bolesti za suzbijanje bolesti mora biti u mogućnosti žurno doći u kontakt s osobama i organizacijama koje su izravno ili neizravno uključene u slučaju izbijanje bolesti.
 5. Oprema i materijal moraju biti dostupni za efikasno provođenje mjera za suzbijanje bolesti.
 6. Moraju se osigurati podrobite upute o aktivnostima koje treba poduzeti obzirom na sumnju na infekciju ili kontaminaciju odnosno njihovu potvrdu uključujući predložena sredstva za neškodljivo uništavanje lešina.
 7. Utvrđuju se programi obrazovanja kako bi se održala i unaprijedila znanja u području administrativnih i terenskih postupaka.
 8. Dijagnostičke laboratorije moraju imati prostore za obdukciju, potrebite kapacitete za serološke i histološke pretrage te održavati znanja za postavljanje brze dijagnoze. Moraju se uspostaviti mehanizmi za brzu dostavu uzoraka. Plan žurnih mjera također mora sadržavati podatke o laboratorijskim kapacitetima i resursima za suzbijanje bolesti.
 9. Mora sadržavati plan vakcinacije koji uključuje različite scenarije, i koji ukazuje koja populacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu mogu biti vakcinirane, te procijenjenu količinu vakcina i njenu dostupnost.
 10. Mora se osigurati dostupnost podataka o registraciji komercijalnih peradarskih posjeda.
 11. Moraju se osigurati postupci za prepoznavanje službeno registriranih rijetkih pasmina peradi i ptica.
 12. Moraju se osigurati postupci za utvrđivanje područja s velikom gustoćom peradi.
 13. Moraju se donijeti odredbe kako bi se osigurao zakonski okvir potrebit za provedbu Planova žurnih mjera.
-